

ที่สี่... สภาหิ่คดีปกครอง 2

สำนักงานศาลปกครอง

ที่นี่...สถานีคดีปกครอง 2

ISBN 974-8305-0-4

พิมพ์ครั้งที่ 8 : กรกฎาคม 2557

จำนวน 10,000 เล่ม

จัดพิมพ์โดย

สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครอง

เลขที่ 120 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 โทรศัพท์ 0 2141-1111

Call Center
1355

<http://www.admincourt.go.th>

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สิทธิโชค พรินต์ติ้ง

12 ซอยเพชรเกษม 77 แยก 1 ถนนเพชรเกษม

แขวงหนองค้างพลู เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160

โทรศัพท์ : 0-2809-9318, 0-2421-4447

โทรสาร : 0-2421-4447

E-mail : pook_desing@hotmail.com

Preface

คำนำ

(พิมพ์ครั้งที่ 8)

หนังสือ **ที่นี่...สถานีคดีปกครอง 2** เป็นเอกสารประชาสัมพันธ์อีกหนึ่งรายการที่ผลิตขึ้นเป็นครั้งที่ 8 เพื่อตอบสนองต่อภารกิจการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคดีปกครองประเภทต่างๆ โดยใช้วิธีการคัดเลือกคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองมาเขียนในลักษณะของเรื่องสั้นจบในตอน มีเนื้อหากระชับ อ่านเข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน

สำนักงานศาลปกครองหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือ **ที่นี่...สถานีคดีปกครอง 2** เล่มนี้จะสร้างความรู้ ความเข้าใจและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อ่านได้เช่นเดียวกับเอกสารประชาสัมพันธ์ชุดอื่นๆ ของสำนักงานศาลปกครองที่ได้จัดทำขึ้นอย่างต่อเนื่อง ท่านผู้อ่านสามารถติดตามความเคลื่อนไหวการเผยแพร่เอกสารประชาสัมพันธ์ได้ทาง www.admincourt.go.th หรือ www.youtube.com/user/acmcc 2014 รวมทั้งขอรับเอกสารประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมได้อีกหลายรายการตามรายละเอียดท้ายเล่ม...

สำนักงานศาลปกครอง

กรกฎาคม 2557

ที่นี่...สถานีคดีปกครอง 2

Content

สารบัญ

สถานที่ที่ 1	สอบตกเพราะหมดอายุ	7
สถานที่ที่ 2	ขอทางเดินลัดคลอง	13
สถานที่ที่ 3	ขับรถต้องปฏิบัติตามกฎจราจร	19
สถานที่ที่ 4	งานนี้พ้อไม่เกี่ยว	25
สถานที่ที่ 5	เกือบเสียชีวิต	31
สถานที่ที่ 6	ไม่รู้ได้เหม	35
สถานที่ที่ 7	การสอบที่ไม่ต้องเข้าสอบ	41
สถานที่ที่ 8	ขออยู่ด้วยคน	47
สถานที่ที่ 9	ขอมีส่วนแบ่งด้วยคน	53
สถานที่ที่ 10	เหตุเกิดในแวดวงสีกาก็	59
สถานที่ที่ 11	ช่วยด้วย!!! หนูติด F	65

ก่อนออกเดินทาง...

ศาลปกครองเป็นองค์กรตุลาการที่จัดตั้งขึ้นเป็นเอกเทศ แยกต่างหากจากศาลยุติธรรม เพื่อทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ซึ่งเป็นคดีพิพาทระหว่างเอกชนกับหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

ดังนั้น ศาลในประเทศไทยจึงประกอบด้วย ศาลปกครอง ซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง และศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งคดีอาญา และคดีอื่นๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้เฉพาะ

การจัดกระบวนการยุติธรรมออกเป็นกระบวนการยุติธรรมทางปกครองซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง และกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งและอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม ทำให้ปัจจุบันประเทศไทยจัดอยู่ในระบบศาลที่เรียกว่า **“ศาลคู่”** ซึ่งต่างไปจากเดิมที่เป็นระบบ **“ศาลเดี่ยว”**

มาตรา 9 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด เนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ
- (2) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร
- (3) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร
- (4) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง
- (5) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด
- (6) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ■

สอปตก เพราะหมดอายุ

7

พื้นที่สถานีคืบคกรอง 2

8

สอบตก เพราะหมดอายุ

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.10/2547

“สอบได้เป็นเรื่องตลก สอบตกเป็นเรื่อง
 ธรรมชาติ” คำกล่าวนี้ถ้าฟังอย่างผิวเผินก็เป็น
 ประโยคเปรียบเปรยที่สร้างอารมณ์ขันขึ้น แต่ในเรื่อง
 ที่กำลังจะกล่าวถึงนี้คงต้องเพิ่มประโยคพ่วงท้าย
 อีกสักเล็กน้อยว่า “สอบได้เป็นเรื่องตลก สอบตก
 เป็นเรื่องธรรมชาติ ถ้าไม่คิดมาก ก็ไม่เป็นไร”

เรื่องราวมีอยู่ว่า นายแพทย์ หม่อมไพเราะผู้มีความชำนาญด้านการชันรายนต์ ไปสอบเข้ารับการคัดเลือกเป็นพนักงานชันรายนต์ของโรงพยาบาลสามช่า ผลการสอบทำให้นายแพทย์จะได้รับการคัดเลือกเป็นพนักงานชันรายนต์ของโรงพยาบาลฯ แต่โชคร้ายกลับมาเยือนนายแพทย์โดยทันที เมื่อใบอนุญาตชันรายนต์ของนายแพทย์หมดอายุก่อนวันที่จะมาสมัครเข้ารับการคัดเลือก จึงส่งผลให้นายแพทย์ไม่ได้รับการคัดเลือก

ก่อนจะสายเกินไป นายแพทย์ผู้ได้รับผลกระทบจากการไม่ได้รับคัดเลือกดังกล่าว จึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครองว่า นายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสามช่ากระทำการไม่ถูกต้องตามกฎหมายและกระทำการโดยไม่มีอำนาจและไม่สุจริต เพราะนายแพทย์ได้ออกประกาศยกเลิกผลการสอบคัดเลือกเป็นพนักงานชันรายนต์ของโรงพยาบาลสามช่าที่นายแพทย์เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกแต่ต้องถูกตัดสิทธิ์ เนื่องจากใบอนุญาตชันรายนต์ส่วนบุคคลของตนเองได้สิ้นอายุก่อนวันที่จะมาสมัครรับการคัดเลือก โดยนายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสามช่าได้ประกาศให้ผู้ได้รับการคัดเลือกสำรองเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกแทนตนด้วย

นายแพทย์ จึงฟ้องศาลปกครองขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกประกาศผลการคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราวและให้ตนเองเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกตามเดิม

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ประกาศของนายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสามช่า เรื่อง การรับสมัครบุคคลทำหน้าที่พนักงานชันรายนต์กำหนดคุณสมบัติให้ผู้สมัครต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตชันรายนต์ตามกฎหมาย แสดงว่านายแพทย์ประสงค์จะรับคนที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ชันรายนต์ได้ทันที โดยไม่ต้องรอให้ไปขอหรือไปต่อใบอนุญาตชันรายนต์ใหม่อีก ซึ่งตามมาตรา 42 วรรคหนึ่งแห่ง พ.ร.บ. รายนต์ฯ กำหนดว่าผู้สมัครต้องได้รับใบอนุญาตชันรายนต์และต้องเป็นใบอนุญาต

ที่ยังไม่สิ้นอายุ เพราะตามมาตรา 65 แห่ง พ.ร.บ. ฉบับเดียวกัน ได้กำหนดความผิดสำหรับผู้ขับขี่รถเมื่อใบอนุญาตขับรถยนต์สิ้นอายุไว้ อีกทั้งการต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ก็ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น จึงไม่แน่ว่าผู้ที่ไปขอต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าวจะได้รับการอนุญาตให้ต่ออายุทุกรายเสมอไปหรือไม่ บุคคลที่ใบอนุญาตขับรถยนต์สิ้นอายุแล้วจึงไม่ใช่บุคคลที่โรงพยาบาลดังกล่าวประสงค์จะรับสมัครคัดเลือก เมื่อในวันยื่นใบสมัครปรากฏว่า ใบอนุญาตขับรถยนต์ของนายแห่งได้สิ้นอายุแล้ว นายแห่งจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ตามกฎหมาย และไม่มีคุณสมบัติตามประกาศรับสมัครดังกล่าว จึงไม่มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกให้เข้าทำงานในตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ประกาศฉบับดังกล่าวที่ให้นายแห่งเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก จึงเป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การที่นายหน่องผู้อำนวยการโรงพยาบาลสามช่า ออกประกาศเพื่อยกเลิกผลการคัดเลือกนายแห่งเป็นลูกจ้างชั่วคราวจึงเป็นการกระทำที่ขัดด้วยกฎหมายแล้ว

10

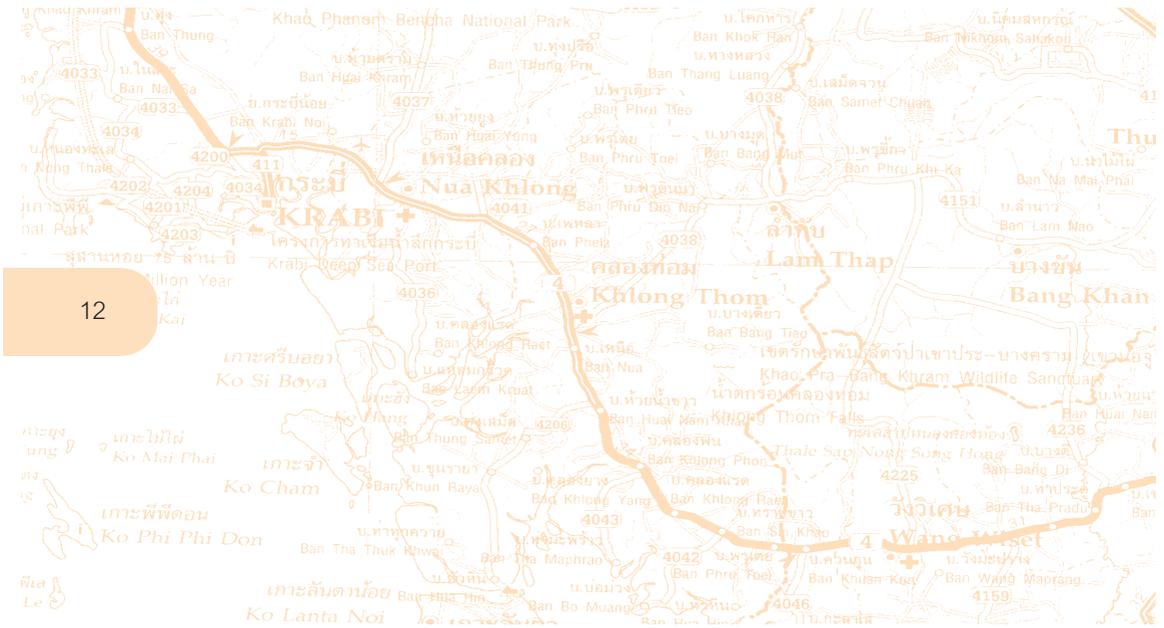
ศาลปกครองชั้นต้นจึงพิพากษายกฟ้อง

นายแห่งก็ยังไม่ละความพยายามหลังจากที่ได้ฟังการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดว่า ตนเองเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนเนื่องจากเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาแล้วประมาณ 9 ปีเศษ แม้ว่าใบอนุญาตดังกล่าวจะสิ้นอายุแล้วก็ตาม แต่ตนเองก็มีความชำนาญในการขับรถยนต์เป็นอย่างดีซึ่งหลังจากสมัคร ตนเองก็ได้ต่อใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลโดยถูกต้องแล้ว ประกอบกับในวันรับสมัครนั้น นายหน่อง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสามช่าก็ไม่ได้ทักท้วง จึงถือว่าเป็นการยอมรับว่าแม้ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลของตนเองจะสิ้นอายุก็ไม่ถือเป็นสาระสำคัญการคัดเลือกตนเองแล้วมายกเลิกผลการคัดเลือกภายหลัง จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ใบอนุญาตขับรถยนต์ของ นายแท่งสิ้นอายุแล้วขณะที่ยื่นใบสมัคร มีผลเท่ากับนายแท่งไม่ใช่ผู้ที่ ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ตามกฎหมาย แต่เป็นเพียงผู้เคยได้รับใบอนุญาต ขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาแล้วเท่านั้น ซึ่งย่อมไม่แตกต่างไปจากบุคคลทั่วไป ที่ไม่มีใบอนุญาตให้ขับรถยนต์แต่อย่างใด และหากนายหนองผู้อำนวยความสะดวก โรงพยาบาลสามช่าฯ ประสงค์จะให้บุคคลทั่วไปสมัครได้โดยให้ขอใบอนุญาต ขับรถยนต์ในภายหลังก็ไม่มี ความจำเป็นต้องกำหนดข้อความตามประกาศดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ นายแท่งจึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติที่จะสมัครเข้ารับ การคัดเลือก พนักงานขับรถยนต์ตามประกาศ และการที่นายแท่งได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ ส่วนบุคคลโดยถูกต้อง ในภายหลังจากที่ได้สมัครแล้ว ย่อมไม่ทำให้คุณสมบัติ ในการสมัครเข้ารับ การคัดเลือกมีผลสมบูรณ์ย้อนหลังแต่อย่างใด ประกอบกับ การที่นายหนองได้รับใบสมัครของผู้ฟ้องคดีไว้ และประกาศให้นายแท่ง เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกด้วยความผิดพลาด อันเนื่องมาจากการตรวจสอบ คุณสมบัติของผู้สมัคร จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันมีเหตุ มาจากนายแท่งได้ให้ข้อมูลไม่ถูกต้องครบถ้วน กรณีนี้จึงไม่ผูกพันนายหนอง ที่จะต้องรับนายแท่งให้เข้าทำงาน นายหนองจึงมีอำนาจที่จะเพิกถอน ประกาศดังกล่าวซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองได้ตามมาตรา 49 และมาตรา 50 แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลปกครอง
ชั้นต้น
จากเรื่องราวที่กล่าวมาข้างต้น สอนให้รู้ว่า สอบได้เป็นเรื่องตลก แต่ถ้าสอบตกคงไม่เป็นเรื่องธรรมชาติเสมอไป ถ้านั่นหมายถึงหน้าที่การงาน ในอนาคตตั้งกรณีของนายแท่ง ผู้ฟ้องคดี ■

12

พื้นที่สถานีคดีปกครอง 2

ข้อทาง

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.17/2547

คดีพิพาทเกี่ยวกับที่ดินเป็นคดีพิพาท

อีกประเภทหนึ่งที่เข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองเป็นจำนวนมาก ซึ่งเรื่องที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจเกี่ยวกับการตีความหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งออก น.ส. 3 ก.โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เรื่องราวเกิดจากว่า นางสาวสุดสวยชาวบ้านคนหนึ่งของหมู่บ้านหนึ่งสอง ไม่สามารถเดินทางในถนนที่เดิมเคยใช้เป็นทางสัญจรไปมาได้อย่างสะดวกและเป็นทางที่คนในหมู่บ้านยังได้ใช้ประโยชน์เพื่อชักลากซุงจากป่าเข้าสู่หมู่บ้านอีกด้วย ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่นายสุดหล่อ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสามสี มีคำสั่งออก น.ส. 3 ก. ทับทางสัญจรดังกล่าว อีกทั้งผู้ครอบครองที่ดินยังได้ใช้เครื่องจักรทำลายและปิดเส้นทาง รวมทั้งปิดทางวางท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตรที่อยู่ใกล้อ่างเก็บน้ำด้วย เมื่อทางที่เคยใช้ประโยชน์มานานถูกปิดกั้น นางสาวสุดสวยจึงได้ไปร้องเรียนต่อนายอำเภอ นายอำเภอจึงได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้น ซึ่งเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากภาพถ่ายทางอากาศและจากคำบอกเล่าของราษฎรแล้ว ก็สรุปว่าน่าจะมีทางสาธารณประโยชน์ตัดผ่านที่ดิน น.ส. 3 ก. ดังกล่าวจริง เมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนี้ นายอำเภอจึงสั่งให้นายสุดหล่อ เจ้าพนักงานที่ดิน ตรวจสอบหลักฐานที่ดิน น.ส. 3 ก. อีกครั้ง จากนั้นไม่นาน นายสุดหล่อซึ่งเป็นเจ้าพนักงานที่ดินได้แจ้งผลการตรวจสอบว่า น.ส. 3 ก. ดังกล่าวออกโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้วโดยการเดินสำรวจเพื่อออก น.ส. 3 ก. ฉบับดังกล่าวนั้น ได้ถือเอาการนำชี้ของนายคำดี ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านหนึ่งสอง โดยนายคำดีได้ให้ถ้อยคำแก่ตนว่า ทางดังกล่าวเกิดจากรดลากซุงไม่วิ่งผ่านไปมา ไม่มีสภาพเป็นทางสาธารณะแต่อย่างใด ตนจึงได้ถือตามการชี้หน้านั้น

เมื่อความเห็นของทั้งสองฝ่ายไม่ลงรอยกัน นางสาวสุดสวย จึงขอเป็นตัวแทนของชาวบ้านผู้ได้รับความเดือดร้อนจากคำสั่งดังกล่าวฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนการออก น.ส. 3 ก. ฉบับเจ้าปัญหา

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า จากหลักฐานระวางรูปถ่ายทางอากาศปรากฏลวดลายเส้นทางพิพาทอย่างชัดเจน และเมื่อพิจารณาประกอบการให้ถ้อยคำของผู้นำทำการสำรวจ ผู้ใหญ่บ้าน และนายอำเภอแล้วเห็นว่า เส้นทางที่พิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่มีอยู่ก่อนการเข้าจับจองที่ดินของราษฎร ดังนั้น ในการออก น.ส. 3 ก. ของนายสุดหล่อ

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสามสี โดยมีได้กั้นทางสาธารณประโยชน์ออกจากที่ดินเพื่อออก น.ส. 3 ก. แต่ได้กั้นทางสาธารณประโยชน์ไว้อีกด้านหนึ่ง ทั้งที่เส้นทางดังกล่าวมีได้มีอยู่จริง จึงเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจในการรับฟังข้อเท็จจริงโดยปราศจากข้อเท็จจริงที่สนับสนุนการใช้ดุลพินิจดังกล่าวได้ แม้นายสุดหล่อจะอ้างว่าในการออก น.ส. 3 ก. ดังกล่าว ได้ดำเนินการถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายแล้วก็ตาม แต่โดยที่การออก น.ส. 3 ก. นี้ เป็นการเดินสำรวจโดยใช้รูปถ่ายทางอากาศ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงที่ขัดแย้งกับระวางรูปถ่ายทางอากาศ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบอย่างรอบคอบ ศาลปกครองชั้นต้นจึงพิพากษาให้เพิกถอน น.ส. 3 ก. ฉบับดังกล่าว

เมื่อนายสุดหล่อ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสามสีได้รับฟังคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นแล้ว จึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อขอให้วินิจฉัยชี้ขาดก่อนที่จะบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

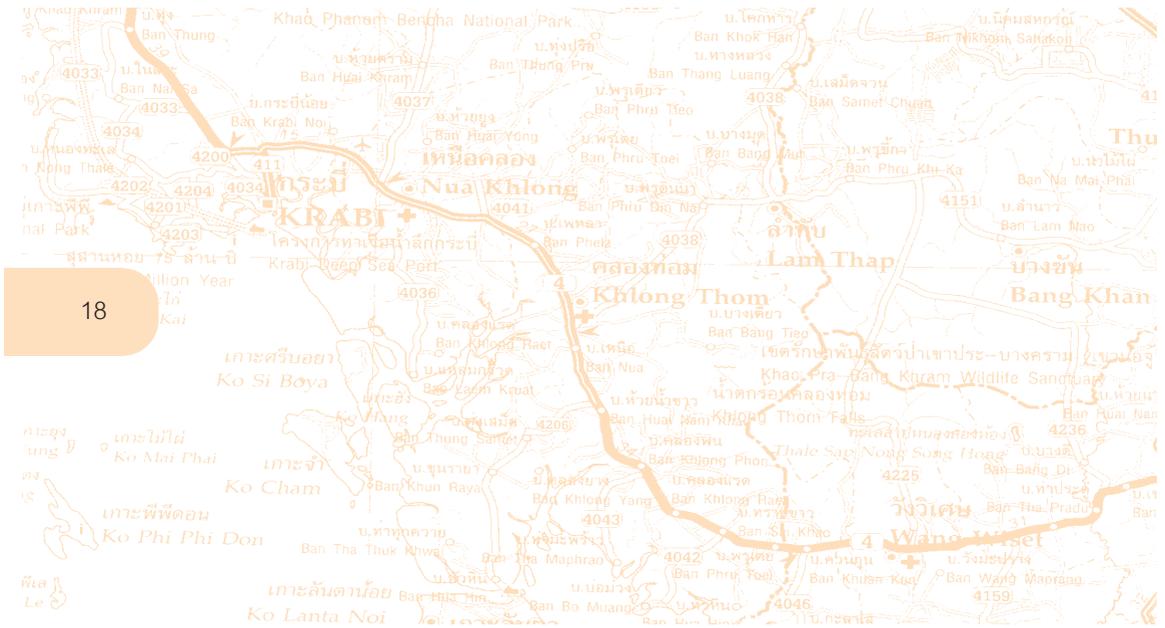
16

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า มีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า น.ส. 3 ก. ฉบับดังกล่าว ออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งการจะวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว ต้องได้ข้อเท็จจริงที่ชี้ชัดแจ้งว่าทางพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เส้นทางพิพาทเกิดจากรถลากขงใช้วิ่งผ่านไปมา โดยปรากฏร่องรอยเส้นทางดังกล่าวในรูปถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร และราษฎรที่ได้เข้าร่วมตรวจสอบทางพิพาทพร้อมคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ยืนยันว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ ใช้เดินทางมานานประมาณยี่สิบปี และคณะกรรมการฯ ได้สอบปากคำนายคำดี ผู้ใหญ่บ้านและราษฎรหมู่บ้านหนึ่งสองแล้ว มีความเห็นที่น่าเชื่อว่าเส้นทางที่เกิดข้อพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์จริง ในขณะที่นายสุดหล่อ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสามสีอ้างว่า ในการเดินสำรวจเพื่อออก น.ส. 3 ก. ดังกล่าว นายคำดี ผู้ใหญ่บ้านในฐานะผู้ปกครองท้องที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายอำเภอได้ให้ถ้อยคำ ว่า ทางดังกล่าวเกิดจาก

รถลากซุงไม้วิ่งผ่านไปมา ไม่เป็นสภาพทางสาธารณประโยชน์ และนายคำดี เห็นว่า การที่จะถือว่าทางสายใดเป็นทางสาธารณประโยชน์หรือไม่ ขึ้นอยู่กับการนำชี้ของผู้ปกครองท้องที่เป็นสำคัญรวมถึงจะต้องพิจารณาประกอบกับสภาพการเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันด้วย กรณีที่การเดินทางสำรวจมีสภาพที่แตกต่างจากแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ กรมที่ดินจะถือตามการนำชี้ของผู้ปกครองท้องที่มาโดยตลอด ซึ่งขัดแย้งกับคำชี้แจงของสำนักงานที่ดินจังหวัดสามสีที่ชี้แจงว่า ได้พิจารณาหลักฐานระวางรูปถ่ายทางอากาศ ประกอบรายงานผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า เส้นทางพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ ประกอบกับการนำชี้ของนายคำดีผู้ใหญ่บ้านเป็นการนำชี้แนวเขตทางสาธารณประโยชน์ขึ้นมาใหม่ ทั้งที่ไม่ปรากฏรูปรอยเส้นทางในรูปถ่ายทางอากาศ ซึ่งนายอำเภอได้สอบถามประชาชนบริเวณใกล้เคียงพบว่าเส้นทางที่สร้างขึ้นใหม่จริง เนื่องจากเจ้าของที่ดินต้องการปิดเส้นทางพิพาท จึงเชื่อได้ว่าเส้นทางพิพาทดังกล่าว ราษฎรได้ใช้เดินทางเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้วโดยไม่มีผู้ใดหวงห้าม จนกระทั่งได้มีการออก น.ส. 3 ก. ในภายหลัง การที่พื้นที่ดังกล่าว มีสภาพเป็นทางสาธารณประโยชน์แล้ว เมื่อนายสุดหล่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสามสีได้กั้นแนวเขตทางสาธารณประโยชน์ออกจากที่ดิน น.ส. 3 ก. ดังกล่าว จึงเป็นการออก น.ส. 3 ก. ที่มีขอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นคดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษาให้เพิกถอน น.ส. 3 ก. ฉบับดังกล่าว
บางส่วนเฉพาะส่วนที่ทับทางสาธารณประโยชน์ ■

18

สถานีที่ 3
ไปรถ ต้องปฏิบัติตามกฎจราจร

ที่นี่...สถานีคิตติปกครอง 2

ข้อบกพร่อง ต้องปฏิบัติตามกฎจราจร

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ พ.5/2547

20

ปัจจุบันจำนวนรถยนต์บนท้องถนน
 มีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ
 ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อาทิ ปัญหาด้านมลพิษ
 ทางเสียง มลพิษทางอากาศ ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต
 ของคนในสังคม และที่สำคัญคือปัญหาด้าน
 อุบัติเหตุ ซึ่งทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน
 ไม่เว้นในแต่ละวัน หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ
 ในเรื่องดังกล่าวจึงต้องวางกฎระเบียบเพื่อเป็น
 มาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนน
 ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

จะเกิดอะไรขึ้นถ้าผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎรู้สึกว่าการที่ออกมานั้น ทำให้ตัวเองได้รับความเดือดร้อน ลองมาติดตามเรื่องของนายเซนกัน เรื่องราวมีอยู่ว่า เมื่อกิจการรถตู้รับส่งผู้โดยสารของนายเซนเกิดการขาดทุนขึ้น นายเซนจึงต้องปรับเปลี่ยนช่องทางการทำธุรกิจใหม่ โดยได้ปรับเปลี่ยนกิจการจากรถตู้รับส่งคน มาเป็นรถตู้ขนส่งสินค้าไปขายตามที่ต่างๆ แต่การปรับเปลี่ยนไม่สามารถทำได้ง่ายอย่างที่ใจนึก เพราะมีกฎระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ให้ปฏิบัติตามว่าผู้ที่ต้องการจะประกอบกิจการขนส่งสินค้านั้น จะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลว่าด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์และสิ่งของ และจะต้องปฏิบัติตามระเบียบอื่นๆ ที่กฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2524)ฯ ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และฉบับที่ 50 (พ.ศ. 2537)ฯ ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 กำหนดไว้

นายเซนเหลียวดูกฎระเบียบแล้วเห็นว่าไม่ยุติธรรมและก่อความเดือดร้อนแก่ตนเอง เพราะเดิมรถตู้ของนายเซน ที่สามารถออกรถได้ตลอดวัน เมื่อจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงประเภทเป็นรถบรรทุกของแล้วไม่สามารถออกรถได้ตลอดเวลาเหมือนเดิม เพราะมีกฎระเบียบที่ห้ามรถบรรทุกของวิ่งในบางเวลา เช่น ในช่วงเช้าและช่วงเย็น นอกจากนี้กรมการขนส่งทางบกยังกำหนดให้ผู้ขับรถบรรทุกของจะต้องมีใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลชนิดที่ 2 หรือชนิดที่ 3 ซึ่งนายเซนมองว่าเป็นการยากที่จะหาผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวมาขับรถได้ เพราะการขับรถขนาดใหญ่มีรายได้ที่ดีกว่าหรือถ้าจะจ้างผู้ที่มีใบอนุญาตดังกล่าวก็ต้องเสียค่าจ้างแพงกว่าจ้างคนขับรถทั่วไป นอกจากนี้ การที่กรมการขนส่งทางบกออกกฎให้ใช้ป้ายทะเบียนใหญ่ทำให้ไม่สะดวกในการใช้รถ เพราะต้องถูกตรวจตราจากด่านตรวจขนาดใหญ่ตามต่างจังหวัดซึ่งมีรถตรวจเป็นจำนวนมากและนายเซนยังต้องจัดให้มีสมุดประจำรถ รายงานประวัติผู้ประจำรถ ใบกำกับสินค้า และเอกสารอื่นๆ ไว้ประจำรถอีก นายเซนมองว่าเรื่องนี้ไม่ยุติธรรม เพราะเมื่อขึ้นทางด่วนหรือผ่านด่าน รถตู้ของนายเซน

เสียค่าผ่านทางเท่ากับรถ 4 ล้อ และการที่รถรุ่นเดียวกันถ้าจดทะเบียน ส่วนบุคคลก็สามารถใช้ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลได้ แต่รถของนายเซน ซึ่งมีเพียงคนขับรถกับสินค้ากลับต้องมีใบอนุญาตพิเศษ ซึ่งมีเงื่อนไขมากมาย ตามที่กล่าวมาข้างต้น

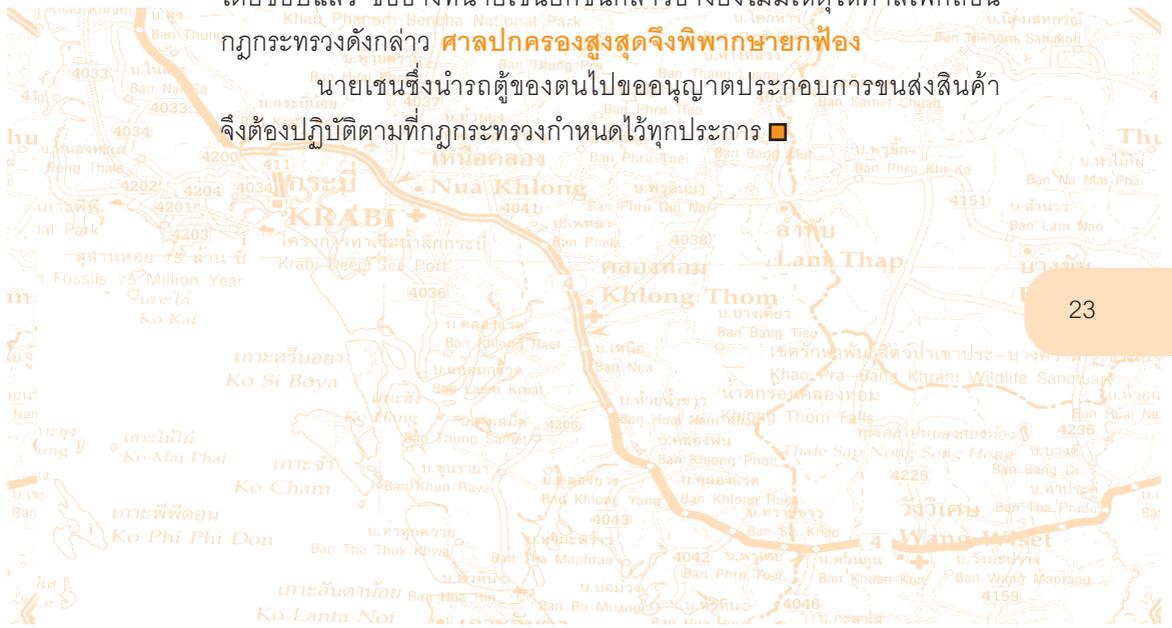
ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมา นายเซนมีความคิดเห็นว่าการออกกฎ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเป็นการเลือกปฏิบัติ ขาดหลักของความเป็นธรรม และความถูกต้อง และเป็นการละเมิดสิทธิของประชาชน จึงยื่นฟ้องต่อ ศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนกฎที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว

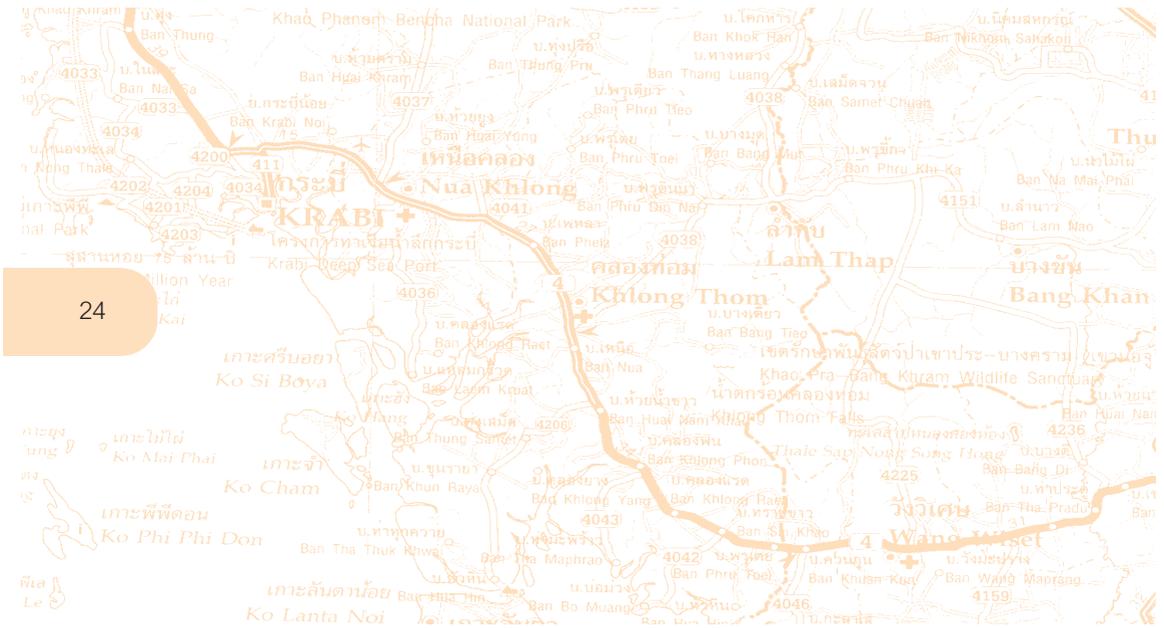
ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่ากฎกระทรวงฉบับที่ 4

(พ.ศ.2524)^๔ ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งนายเซนเห็นว่าไม่ยุติธรรมกับตนนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมรถที่ใช้ ในการประกอบการขนส่งให้มีความเหมาะสมในการขนส่ง มีสภาพมั่นคง แข็งแรงและไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน การกำหนดกฎเกณฑ์ในการขออนุญาตและการอนุญาตก็เป็นไปตามที่ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติไว้ และสอดคล้อง กับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่วนกฎกระทรวงฉบับที่ 50 (พ.ศ. 2537)^๕ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ตามประเภทที่กำหนด จะต้องจัดให้มีสมุดประจำรถ ประวัติผู้ประจำรถ และหรือใบกำกับสินค้าที่ทำการขนส่ง และต้องทำรายงานเกี่ยวกับการขนส่ง และอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นด้วย ก็เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติไว้ และสาเหตุที่หน่วยงานราชการออกกฎกระทรวงฉบับนี้ ก็เพราะว่าในปัจจุบันเวลามีอุบัติเหตุบนถนน ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง มักปกปิดไม่ให้ความร่วมมือในการตามตัวผู้ขับรถมาดำเนินคดีตามกฎหมาย และบางครั้งผู้ได้รับใบอนุญาตขนส่ง มักใช้คำตอบแทนใจให้ผู้ขับรถ ทำงานจนเกินกำลัง ทำให้ต้องหันไปพึ่งยาเสพติด ซึ่งเป็นต้นเหตุของ อุบัติเหตุทางถนน การที่กฎกระทรวงฉบับนี้กำหนดให้มีประวัติผู้ประจำรถ ก็เพื่อให้สามารถตามตัวผู้ขับรถมาดำเนินคดีได้ ใบกำกับสินค้าก็สามารถ

ใช้เป็นหลักฐานเอาผิดกับผู้ประกอบการที่ทำผิดกฎหมายได้ และรายงานเกี่ยวกับการขนส่งและอุบัติเหตุก็เป็นข้อมูลสำคัญในการจัดระเบียบการขนส่ง ศาลจึงเห็นว่ากฎกระทรวงฉบับนี้ออกมาเพื่อจัดระเบียบการประกอบการขนส่ง วางมาตรการเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนซึ่งเป็นประโยชน์กับทั้งราชการและประชาชน การออกกฎกระทรวงดังกล่าวจึงเป็นการใช้ดุลพินิจในการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการตามกฎหมายโดยชอบแล้ว ข้ออ้างที่นายเซนยกขึ้นกล่าวอ้างยังไม่มีเหตุให้ศาลเพิกถอนกฎกระทรวงดังกล่าว

ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษายกฟ้อง
นายเซนซึ่งนำรถตู้ของตนไปขออนุญาตประกอบการขนส่งสินค้า จึงต้องปฏิบัติตามที่กฎกระทรวงกำหนดไว้ทุกประการ

24

สถานีที่ 4

งานนี้พ่อแม่ไม่เกี่ยว

25

พื้นที่...สถานีคดีปกครอง 2

งานนี้พอไม่เกี่ยว

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.50/2546

การเข้ารับราชการตำรวจ ถือเป็นความไฝฝืน
อันดับต้นๆ ของชายไทยออกสามศอก ที่ครั้งหนึ่ง
ในชีวิตจะได้ทำหน้าที่เป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์
คอยบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนทั่วไป

ด้วยอาชีพตำรวจเป็นผู้ทำหน้าที่รักษากฎหมาย มีอาวุธเป็นเป็นเครื่องมือในการปราบปรามโจรผู้ร้าย จึงทำให้การคัดเลือกผู้ที่จะมาทำหน้าที่สำคัญดังกล่าว ต้องมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกที่ชัดเจน เคร่งครัด แต่อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดขึ้นนั้นจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

กรณีที่จะกล่าวถึงนี้ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยการออกคำสั่งนอกเหนืออำนาจหน้าที่และไม่ถูกต้อง ซึ่งเกิดกับลูกชายของนายยอดยิ่ง หมู่ใหญ่จากหมู่บ้านรวมชาย ณ จังหวัดแห่งหนึ่ง

เรื่องราวมีอยู่ว่า นายยอดยิ่ง บุรุษธรรมดาที่มีลูกชายที่ไม่ธรรมดา มีนามว่า นายรักดี ที่มีความเพียรพยายามในการศึกษาหาความรู้ จนสามารถสอบผ่านข้อเขียนในการสอบคัดเลือกเป็นนักเรียนพลตำรวจ รวมทั้งผ่านการทดสอบร่างกาย บุคลิกภาพ และผ่านการสัมภาษณ์โดยเรียบร้อย เหลืออีกเพียงขั้นตอนเดียวคือ ขั้นตอนของการตรวจสอบในด้านประวัติ คดีอาญาและสืบความประพฤติ ซึ่งคณะอนุกรรมการอำนวยการคัดเลือกตรวจสอบแล้วก็พบว่า นายรักดี เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสีย แต่เท่านั้นยังไม่พอเนื่องจากตามนโยบายที่กำหนดไว้ นั้นได้กำหนดแนวทางในการตรวจสอบประวัติว่า ให้ตรวจสอบครอบคลุมไปถึงบิดามารดา และพี่น้องสายเลือดเดียวกันด้วย โชคชะตาจึงพลิกผันเมื่อคณะอนุกรรมการอำนวยการคัดเลือกตรวจสอบพบว่า นายยอดยิ่ง ผู้เป็นบิดานั้น ถูกกล่าวหาว่าเคยมีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติด ภายหลังจากพิจารณาหลายครั้ง ในที่สุดที่ประชุมก็มีมติไม่รับนายรักดีเข้าเป็นนักเรียนพลตำรวจ เนื่องจากเป็นผู้ปกครองในศีลธรรมอันดี ความฝันที่จะเป็นนักเรียนพลตำรวจที่เคยคิดว่าใกล้จะเป็นความจริงแล้ว กลับเลื่อนลางลงอีกครั้ง นายยอดยิ่งจึงมีหนังสืออุทธรณ์ขอความเป็นธรรมไปยังผู้รับผิดชอบในการจัดสอบคัดเลือก แต่รอเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้วก็ไม่ได้รับคำตอบ นายยอดยิ่งในฐานะบิดาจึงได้ดำเนินการแทนนายรักดีโดยนำคดีมาฟ้องศาลปกครองขอให้ศาลเพิกถอนประกาศผลการสอบดังกล่าว

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า

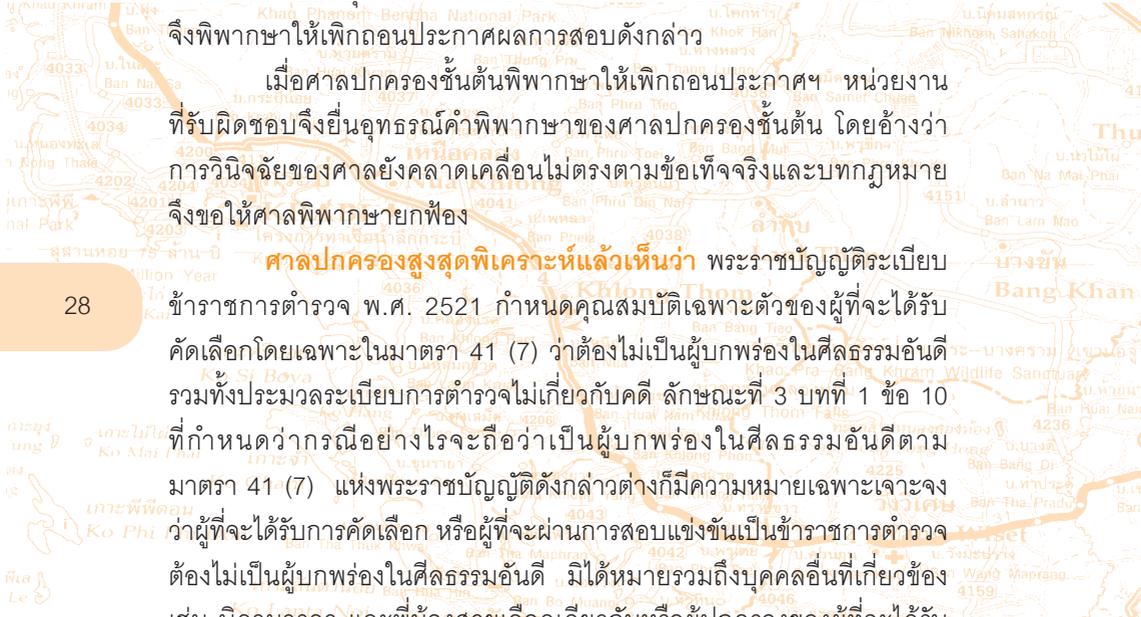
การที่นายยอดยิ่ง และภริยาซึ่งเป็นบิดามารดาของนายรักดีจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้า ยาเสพติดจริงหรือไม่ก็ตาม ก็เป็นเรื่องความประพฤตินายยอดยิ่ง และภริยาเท่านั้น ไม่อาจถือได้ว่านายรักดีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติการเข้ารับ ราชการตำรวจ เพราะบกพร่องในศีลธรรมอันดี ตามมาตรา 41 (7) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2521 อันเนื่องมาจากการกระทำของบุคคลอื่นที่มีใช่เป็นการกระทำของตนเองแต่อย่างใด จึงพิพากษาให้เพิกถอนประกาศผลการสอบดังกล่าว

เมื่อศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนประกาศฯ หน่วยงาน ที่รับผิดชอบจึงยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น โดยอ้างว่า การวินิจฉัยของศาลยังคงคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามข้อเท็จจริงและบทกฎหมาย จึงขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง

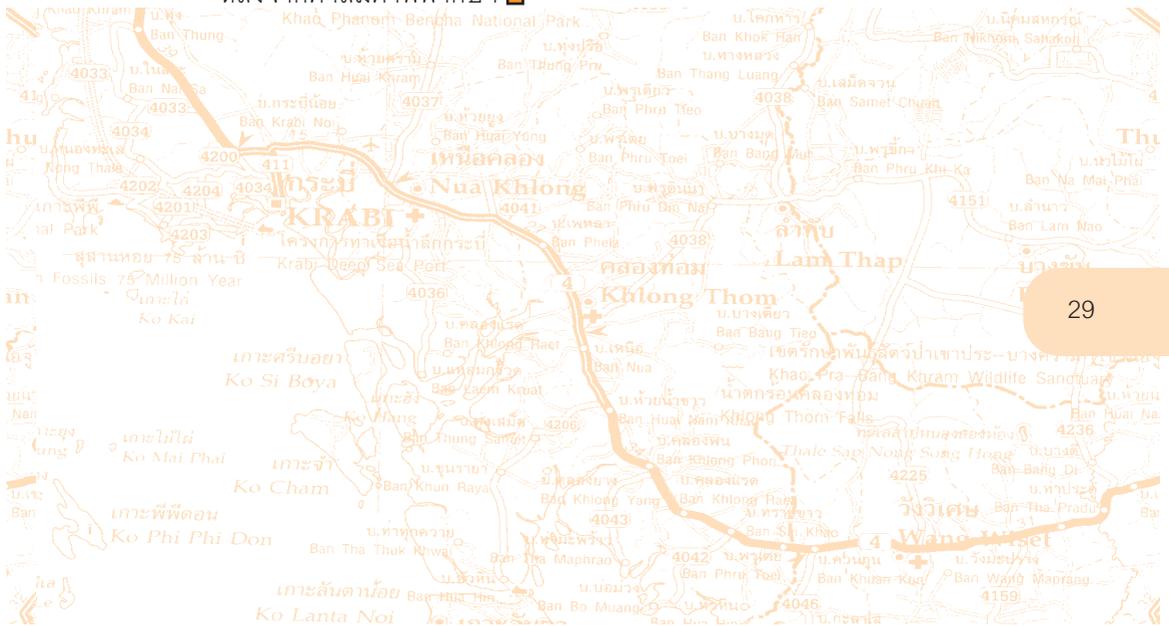
ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า

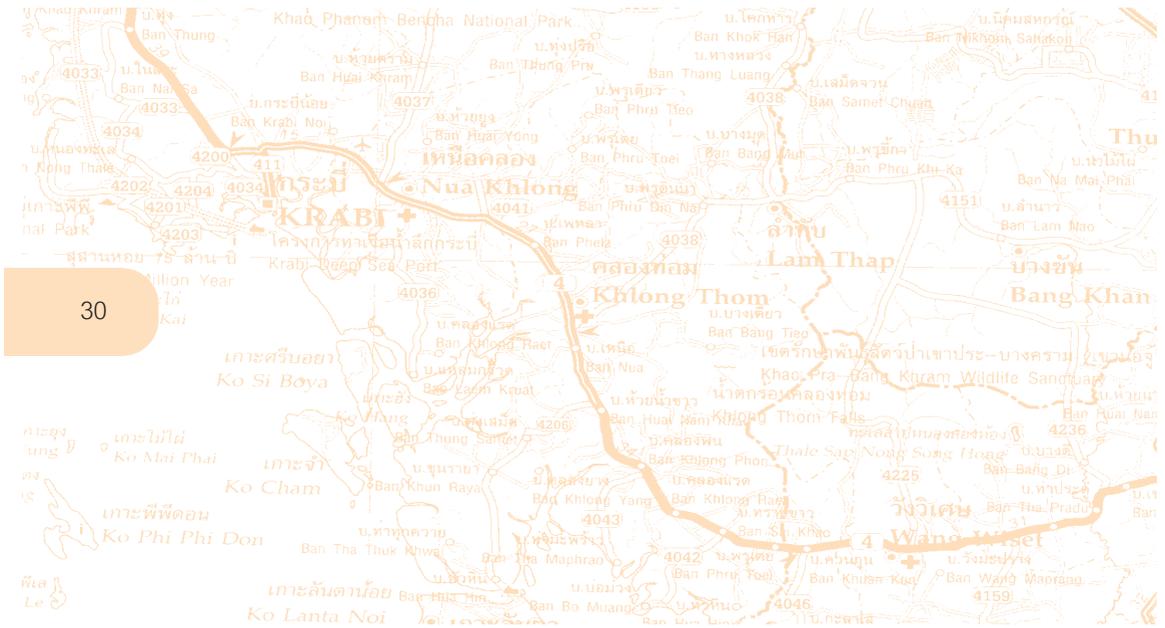
พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2521 กำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ที่ได้รับ คัดเลือกโดยเฉพาะในมาตรา 41 (7) ว่าต้องไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี รวมทั้งประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 3 บทที่ 1 ข้อ 10 ที่กำหนดว่ากรณีอย่างไรจะถือว่าเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีตาม มาตรา 41 (7) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวก็มีความหมายเฉพาะเจาะจง ว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือก หรือผู้ที่ผ่านการสอบแข่งขันเป็นข้าราชการตำรวจ ต้องไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี มิได้หมายรวมถึงบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น บิดามารดา และพี่น้องสายเลือดเดียวกันหรือผู้ปกครองของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก หรือผู้ที่สอบแข่งขันเป็นข้าราชการตำรวจซึ่งหมายความว่า กฎหมายมีเจตนารมณ์เพียงตรวจสอบความประพฤติและพฤติการณ์ ของตัวผู้สมัครสอบเท่านั้นไม่ได้รวมถึงบิดามารดาด้วย การที่หน่วยงาน ที่รับผิดชอบมีประกาศตัดสิทธิของนายรักดี ไม่ให้ผ่านข้อเขียนในการสอบ คัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนพลตำรวจ เพราะถือว่าเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี ตามมาตรา 41 (7) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2521

28

จึงเป็นการออกคำสั่งนอกเหนืออำนาจหน้าที่และไม่ถูกต้อง ศาลปกครอง
สูงสุดจึงพิพากษาให้เพิกถอนประกาศผลสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นนักเรียน
พลตำรวจของโรงเรียนตำรวจภูธร ประจำปี 2545 ในบัญชีรายชื่อผู้ไม่ผ่าน
การสอบคัดเลือก เฉพาะส่วนของนายรักดี โดยให้ถือว่านายรักดีเป็น
ผู้สอบคัดเลือกได้ และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการจัดให้นายรักดี
ได้เข้าเป็นนักเรียนพลตำรวจของโรงเรียนตำรวจภูธรในปีการศึกษาแรก
หลังจากศาลมีคำพิพากษา ■

30

พื้นที่สถานีคืบคกรอง 2

6 กіอบเสียสิทธิ

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 24/2548

หน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของพลเมืองที่ดี ก็คือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อคัดสรรคนดี มีความรู้ความสามารถเข้ามาบริหารประเทศ แต่ถ้าหากว่าเราละเลยหน้าที่พลเมืองที่ดี ไม่สนใจเหตุบ้านการณเมือง นอนหลับทับสิทธิ วันหนึ่งอาจจะเกิดผลเสียตามมาที่หลังอย่างที่เรา คาดไม่ถึงเหมือนอย่างที่เกิดขึ้นกับนายโองดิก็เป็นได้

เรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อนายโง่ดินได้เห็นประกาศรับสมัครผู้ใหญ่บ้านในตำบลของตนและคิดว่าตนเองก็มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งนี้ จึงกลับไปรวบรวมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและรีบไปยื่นใบสมัครเป็นคนแรก หลังจากนั้นไม่นานก็ได้รับคำสั่งไม่รับใบสมัครของตนจากนายอำเภอ โดยให้เหตุผลว่าทางคณะกรรมการเลือกผู้ใหญ่บ้านได้ตรวจสอบพบว่านายโง่ดินไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งที่ผ่านมาโดยไม่ได้แจ้งเหตุที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งดังกล่าว จึงมีผลให้นายโง่ดินเสียสิทธิที่จะสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน นายโง่ดินกลับมานั่งคิดทบทวนถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา จึงนึกได้ว่าในระหว่างที่มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมานั้น ตนเองอุปสมบทอยู่จึงทำให้ไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากเป็นพระภิกษุ นายโง่ดินจึงได้อุทธรณ์คำสั่งนั้นพร้อมชี้แจงแสดงหลักฐานโดยมีใบสมัครขอบรรพชาอุปสมบท หนังสือรับรองการบรรพชาอุปสมบท รวมทั้งภาพถ่ายของตนขณะทำพิธีอุปสมบทส่งให้กับนายอำเภอ แต่ทว่านายอำเภอก็ยังมีคำสั่งให้ยื่นอุทธรณ์วินิจัยอุทธรณ์ยื่นยันถึงการเสียสิทธิสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านของนายโง่ดินเหมือนเดิม นายโง่ดินจึงนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ก่อนที่จะถึงวันเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา นั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามทะเบียนบ้าน ซึ่งในขณะนั้นนายโง่ดินมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต่อมานายโง่ดินได้เข้าอุปสมบทและอุปสมบทอยู่จนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจึงทำให้ไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากมีสถานภาพเป็นพระภิกษุซึ่งเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนั้น นายโง่ดินจึงไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งดังกล่าวได้ การที่นายอำเภอมีคำสั่งไม่รับใบสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านของนายโง่ดินจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของนายอำเภอนั้นเสีย โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่นายอำเภอออกคำสั่งนั้น ทำให้นายโง่ดิน

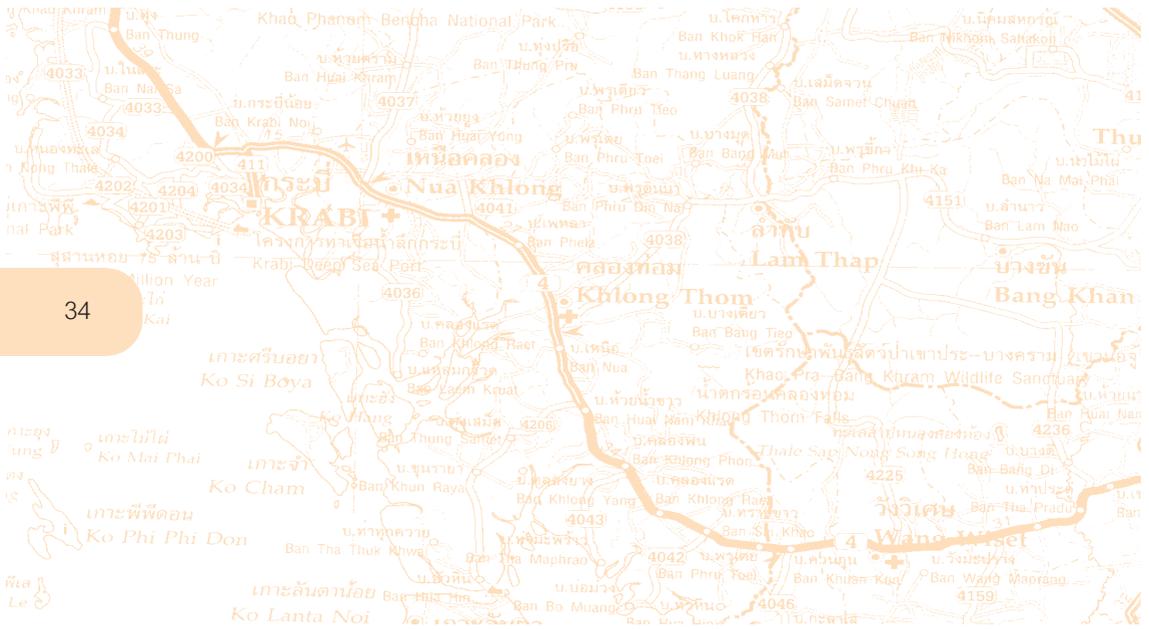

สามารถลงสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านได้

คราวนี้ถือว่าโชคดีไปสำหรับนายโอง์ดิน แต่คราวหน้าอาจจะไม่โชคดีเหมือนอย่างคราวนี้ได้ เพราะฉะนั้นต่อไปหากมีการเลือกตั้งครั้งใด ถ้าไม่จำเป็นก็อย่าละเลยการแจ้งข้อขัดข้องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบจะดีกว่าเพื่อป้องกันการเสียสิทธิอื่นๆ ในภายหลัง ■

34

สถานีที่ 6
(ไม้) รือ...ได้ไหม

ที่นี่...สถานีคิตปีครอง 2

(ไม่) รื้อ...ได้ไหม

เทียบเคียงค่าพิพาทราคาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.36/2547

“ไม่มีที่ไหนสุขใจเท่าบ้านของเรา” หลายคนคงเห็นด้วย เพราะที่บ้านคือศูนย์รวมความอบอุ่นของครอบครัว เป็นที่พักผ่อนทุกซีก และแน่นอนที่สุดบ้านของใคร ใครก็รัก บางคนเข้าทำนองที่ว่า บ้านข้าใครอย่าแตะ ยิ่งถ้าสร้างบ้านมาจากน้ำพักน้ำแรงของตนเอง โดยการเก็บหอมรอมริบวันละเล็กละน้อยก็ยิ่งมีความผูกพันกับบ้านมากขึ้นไปอีก แล้วถ้าจู่ๆเกิดมีใครมาสั่งให้รื้อบ้านของเราทิ้งไปละ อากาบบแบบนี้ถ้าไม่โดนกับตัวเองคงจะ 모르ถึงความรู้สึกว่าเป็นอย่างไร แต่นายรักจริงจะมาเล่าประสบการณ์นั้นให้ฟัง

เรื่องมีอยู่ว่า นายรักจริง และเพื่อนบ้านปลูกสร้างบ้านอยู่บนที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน โดยได้ขออนุญาตจากผู้ใหญ่บ้านผู้ดูแลท้องที่ที่ตนอาศัยอยู่แล้ว นายรักจริง และเพื่อนบ้านอาศัยอยู่ในบ้านในถิ่นนั้นด้วยความสุขมาตลอดจนเวลาผ่านไปราว 10 ปี ก็มีเหตุให้เกือบจะต้องสูญเสียบ้านที่อยู่มานาน เมื่อช่างสังกัดเทศบาลตำบลได้ตรวจพบว่า นายรักจริง และเพื่อนบ้านก่อสร้างบ้านในถิ่นนั้นโดยไม่ได้รับอนุญาต และเป็นอาคารที่สร้างเสร็จแล้ว จึงได้รายงานไปถึงนายกเทศมนตรี ต่อมา นายกเทศมนตรี ได้มีคำสั่งให้รื้อถอนที่พักอาศัย และห้ามใช้อาคารของ นายรักจริง และเพื่อนบ้าน ตามมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 โดยให้เหตุผลว่า ก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และการกระทำนั้นไม่สามารแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ซึ่งก่อนสั่งการดังกล่าว นายกเทศมนตรี ไม่เคยให้ช่างไปสอบถามหรือแจ้งให้นายรักจริง ยื่นคำขออนุญาตแต่อย่างใด

เมื่อนายรักจริง และเพื่อนบ้านได้รับคำสั่งที่ให้รื้อบ้านที่ตนเองเก็บเงินสร้างมานาน แรมปี ให้หมดสิ้นไปภายในเวลาพริบตา เดียว ย่อมทำใจไม่ได้ จึงได้เป็นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จังหวัด แต่แล้วเหมือนเคราะห์กรรมซ้ำ เมื่อคณะกรรมการฯ ได้วินิจฉัยให้นายรักจริง และเพื่อนปฏิบัติตามคำสั่งของนายกเทศมนตรี นายรักจริง เห็นว่า คำสั่งดังกล่าว ทำให้ตนเอง และเพื่อนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำเรื่องนี้มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของนายกเทศมนตรีดังกล่าว

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายรักจริง และเพื่อนได้ก่อสร้างที่พักอาศัยโดยไม่ได้รับอนุญาต และเป็นอาคารที่สร้างเสร็จแล้ว นายกเทศมนตรี จึงได้ออกคำสั่งห้ามใช้อาคาร และให้รื้อถอนอาคารนั้นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 และการออกคำสั่งดังกล่าว เป็นการออกคำสั่งหลังจากที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ประกาศใช้บังคับแล้ว

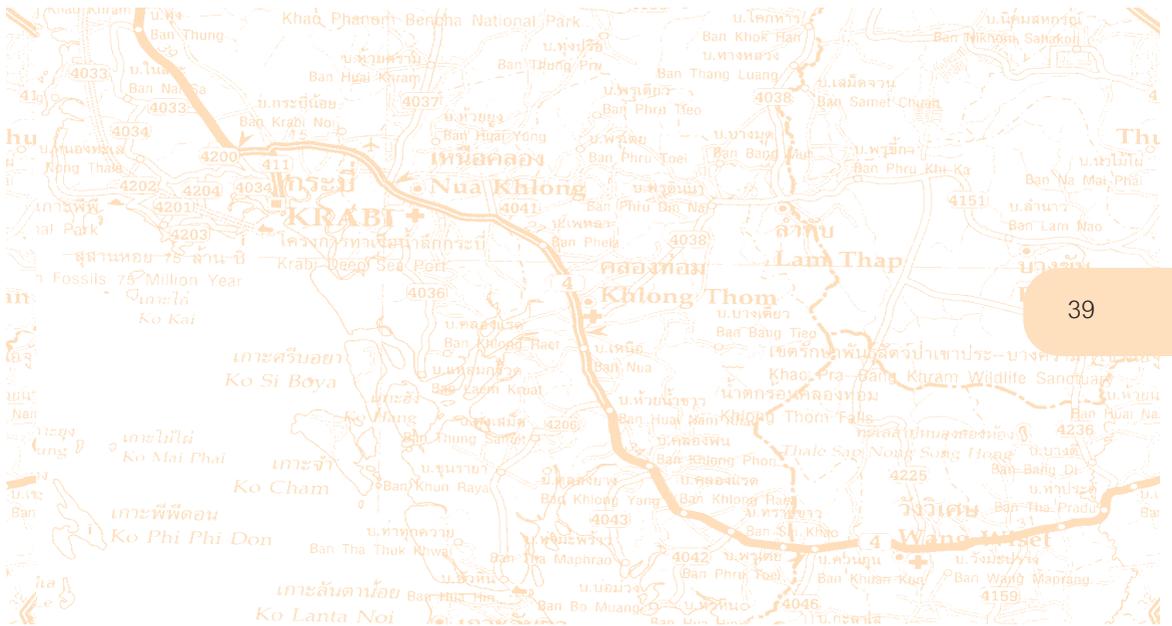

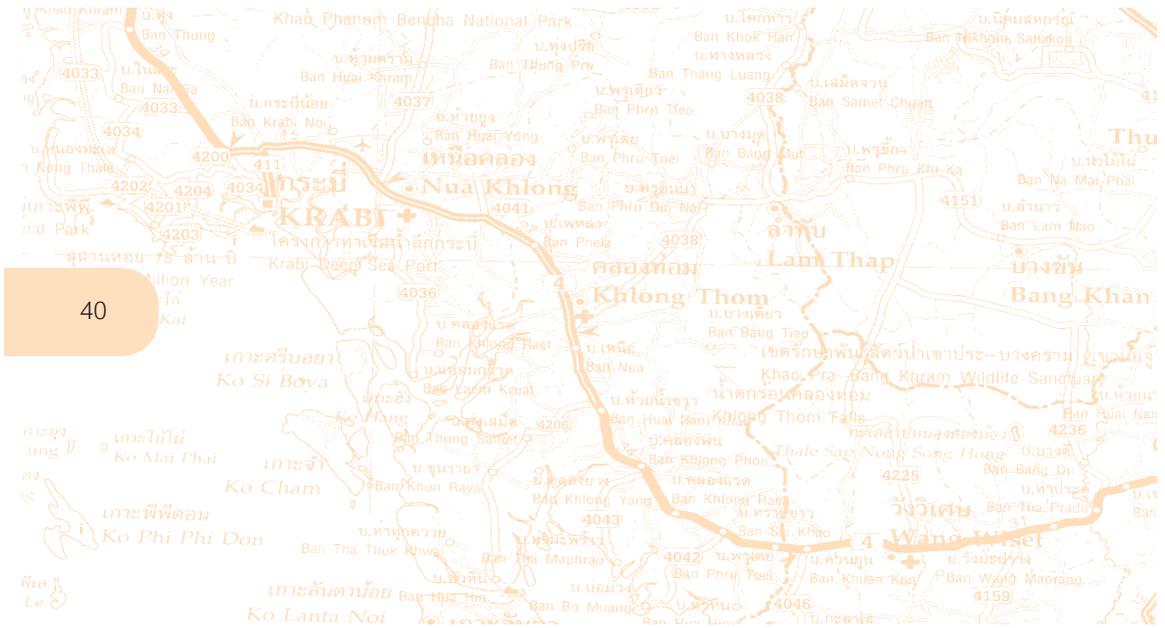
ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เพื่อเป็นเกณฑ์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติตามในกรณีที่ถูกหมายเฉพาะ ไม่ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเอาไว้ และเมื่อพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ไม่ได้บัญญัติถึงขั้นตอนและวิธีดำเนินการไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นในการดำเนินการของนายกเทศมนตรี จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 กล่าวคือ ควรจะต้องแจ้งให้นายรักจริงและเพื่อนบ้านทราบก่อนจะออกคำสั่ง เพื่อเปิดโอกาสให้นายรักจริงและเพื่อนได้โต้แย้งคำสั่งดังกล่าว แต่เมื่อการออกคำสั่งของนายกเทศมนตรีไม่ได้แจ้งหรือเรียกนายรักจริงและเพื่อนไปสอบถาม หรือแจ้งให้ไปยื่นคำขออนุญาตก่อนออกคำสั่งดังกล่าว แต่อย่างใด จึงถือได้ว่านายกเทศมนตรีไม่ได้ให้โอกาสนายรักจริงและเพื่อน ได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและไม่ได้ให้โอกาสโต้แย้งและแสดง พยานหลักฐานของตนก่อนที่จะออกคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 นอกจากนี้เมื่อคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่ทำเป็นหนังสือ นายกเทศมนตรี จึงต้องให้เหตุผลประกอบการออกคำสั่งดังกล่าวด้วย ซึ่งเหตุผลนั้น อย่างน้อยจะต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมาย ที่อ้างอิง และข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ แต่เหตุผลที่ นายกเทศมนตรีให้ไว้ในคำสั่งคืออาคารของนายรักจริงและเพื่อนอาจเป็น ภัยอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกาย ชีวิต หรือทรัพย์สินโดยไม่มีข้อเท็จจริงอันเป็น สาระสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าอาคารดังกล่าวมีสภาพที่อาจเป็นภัยอันตรายอย่างไร และเหตุผลที่ใช้ในการออกคำสั่งให้รื้ออาคารซึ่งแจ้งว่านายรักจริงและเพื่อน ก่อสร้างที่พิกาศัยโดยไม่ได้รับอนุญาตและการกระทำนั้นไม่สามารถแก้ไข เปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ ก็ไม่มีข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่แสดงให้เห็น ว่าอาคารดังกล่าวมีลักษณะเช่นไรจึงไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คำสั่งห้ามใช้อาคารและให้รื้อถอน อาคารของนายรักจริงและเพื่อนเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

38

เนื่องจากไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็น
สาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้นตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษาให้เพิกถอน
คำสั่งดังกล่าวเสีย ทำให้นายรักจริงและเพื่อนบ้านโคงอกและยิ้มได้อีกหน
แต่ครั้งหน้าถ้าจะท้ออะไรบนทรัพย์สินของแผ่นดินก็ควรจะทำให้ถูกต้อง
จะดีกว่านะนายรักจริง รับรองปลอดภัยกว่าเยอะ ■

40

การสอบที่ไม่ต้องเข้าห้องสอบ

ที่นี่...สถานีคดีปกครอง 2

การสอบที่ไม่ต้องเข้าห้องสอบ

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองกลาง ที่ 1010/2547

ขึ้นชื่อว่า “การสอบ” ทุกคนคงจะต้องนึกถึงข้อสอบที่สุดแสนจะยากเหลือเกิน แถมยังต้องเข้าไปนั่งหน้าดำคร่ำเครียดอยู่ในห้องสอบที่มีกรรมการเดินคุมอยู่ตลอดเวลา แต่การสอบในเรื่องนี้ไม่จำเป็นต้องทำข้อสอบ ไม่จำเป็นต้องมีคนมาคอยคุมเวลาทำข้อสอบ หรือแม้แต่ไม่ต้องเข้าห้องสอบก็สามารถสอบได้ เพราะนั่นเป็นการสอบราคาของหน่วยงานภาครัฐนั่นเอง

เรื่องมีอยู่ว่า นายชยัน ชันแข็ง มีอาชีพประกอบธุรกิจรับจ้าง
ทราบข่าวว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จะมีการจัดซื้อจัดจ้าง
ในงานที่ตนทำอยู่ ก่อนวันปีใหม่ นายชยัน ชันแข็ง คิดจะหารายได้เข้าร้าน
จึงได้ทำหนังสือไปถึงนายก อบต. ภูเขาเขียว โดยขอให้ส่งประกาศแจ้งข้อมูล
การสอบราคาจัดซื้อจัดจ้างให้แก่ตน และถัดมาอีก 1 เดือน ก็ได้ทำหนังสือ
ไปถึงนายก อบต.ทะเลคราม ขอให้ส่งประกาศให้แก่ตนเช่นเดียวกัน หลังจากนั้น
ในเดือนกุมภาพันธ์ นายก อบต.ภูเขาเขียวได้มีหนังสือตอบกลับไปยังนายชยัน
ชันแข็งว่า ทาง อบต.ภูเขาเขียวยังไม่ได้มีการสอบราคาแต่อย่างใด และเพื่อ
ความเป็นธรรมในการแข่งขัน ทาง อบต.ภูเขาเขียวไม่มีนโยบายที่จะจัดส่ง
เอกสารสอบราคาให้แก่ผู้ใดเป็นการเฉพาะและหากทาง อบต.ภูเขาเขียว
จะประกาศสอบราคาเมื่อใดจะดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 และขอให้นายชยัน
ชันแข็ง ติดต่อขอทราบข้อมูลข่าวสารการสอบราคา ณ ที่ทำการ อบต.
ภูเขาเขียวโดยตรงได้ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นไป สำหรับนายก อบต.
ทะเลครามไม่ได้มีหนังสือตอบไปยังนายชยัน ชันแข็ง แต่อย่างใด
เหตุการณ์ดังกล่าวคงจะดำเนินไปด้วยดี ถ้าไม่มีอะไรเกิดขึ้น
หลังจากนั้น แต่เรื่องกลับเป็นตรงข้ามเพราะในวันเดียวกันกับที่นายก อบต.
ภูเขาเขียวได้มีหนังสือตอบไปยังนายชยันชันนั้น นายก อบต.ภูเขาเขียว ก็มี
หนังสือไปถึงนายอำเภอว่ามีความประสงค์จะสอบราคาจ้างประจําปีงบประมาณ
จำนวน 4 โครงการ พร้อมทั้งขอให้ทางอำเภอปิดประกาศสอบราคาจ้างดังกล่าว
และในขณะเดียวกันก็ได้ปิดประกาศสอบราคาไว้ ณ ที่ทำการ อบต.ภูเขาเขียว
รวมทั้งส่งประกาศสอบราคาให้องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ เพื่อ
ประชาสัมพันธ์และจัดส่งประกาศสอบราคาให้ผู้รับจ้างรายอื่นจำนวน
6 ราย โดยไม่ได้ส่งประกาศสอบราคาให้แก่นายชยันแต่อย่างใด เพราะเห็นว่า
มีผู้รับจ้างจำนวนมาก และนอกจากนี้ อบต.ภูเขาเขียวยังเคยได้ส่งเอกสาร
สอบราคาให้นายชยันหลายครั้งแล้ว แต่นายชยันก็ไม่เคยมายื่นซองเสนอราคา
สำหรับนายก อบต.ทะเลครามได้มีหนังสือถึงนายอำเภอหลังจากที่ทาง

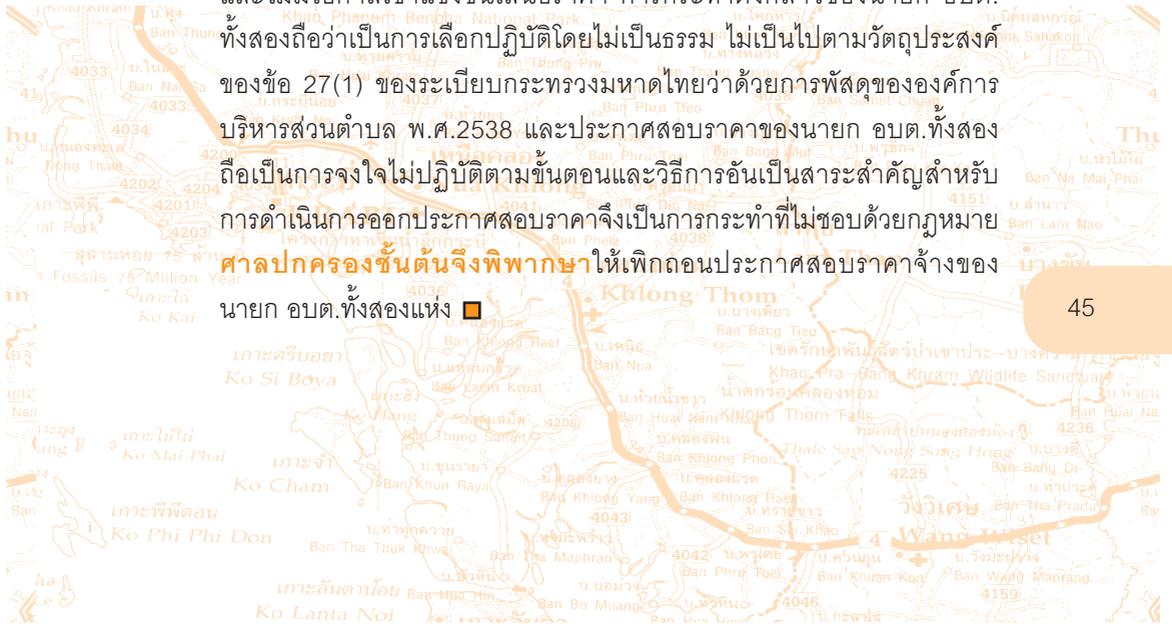

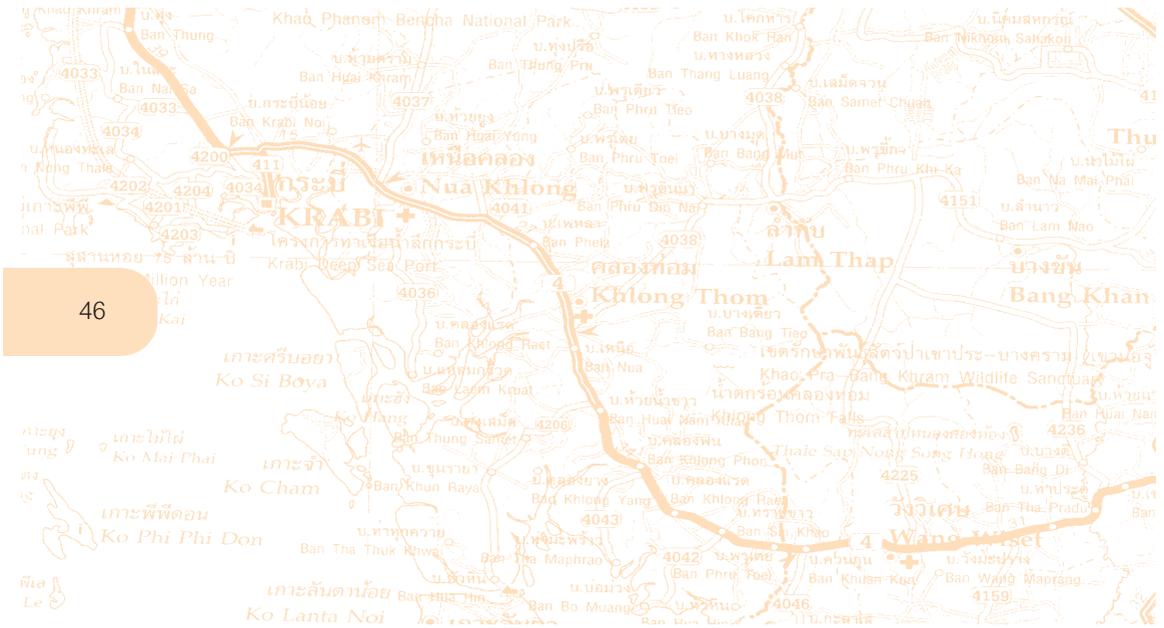
นายก อบต.ภูเขาเขียวส่งไปถึงเพียงวันเดียวโดยมีความประสงค์เหมือนกันคือขอให้เผยแพร่ประกาศสอบราคาจ้างให้แก่ผู้สนใจทราบ และขณะเดียวกันก็ได้มีการปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการของ อบต.ทะเลคราม และจัดส่งประกาศสอบราคาให้ผู้รับจ้างรายอื่นจำนวน 11 ราย โดยไม่ได้ส่งประกาศสอบราคาให้แก่นายขยัน ชันแข็ง เช่นกัน เมื่อนายขยัน ชันแข็ง ได้ทราบเรื่องจึงได้มีหนังสือร้องเรียนไปถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อให้ยกเลิกประกาศสอบราคาของ อบต.ทั้งสอง เนื่องจากเห็นว่าประกาศสอบราคาดังกล่าวส่อไปในทางที่มีข้อบ่งชี้ว่าระเบียบและเป็นการเลือกปฏิบัติ แต่ทางผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าประกาศสอบราคาของ อบต.ทั้งสองดังกล่าวเป็นประกาศที่ชอบด้วยกฎหมายและดำเนินการถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ประกอบกับการที่ไม่ได้จัดส่งประกาศให้กับผู้ใดผู้หนึ่ง ไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ผิดระเบียบ จนเป็นเหตุให้มีการยกเลิกการประกาศสอบราคา ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมีได้ยกเลิกประกาศสอบราคาดังกล่าว นายขยัน ชันแข็ง จึงนำเรื่องนี้มาฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ทางอบต.

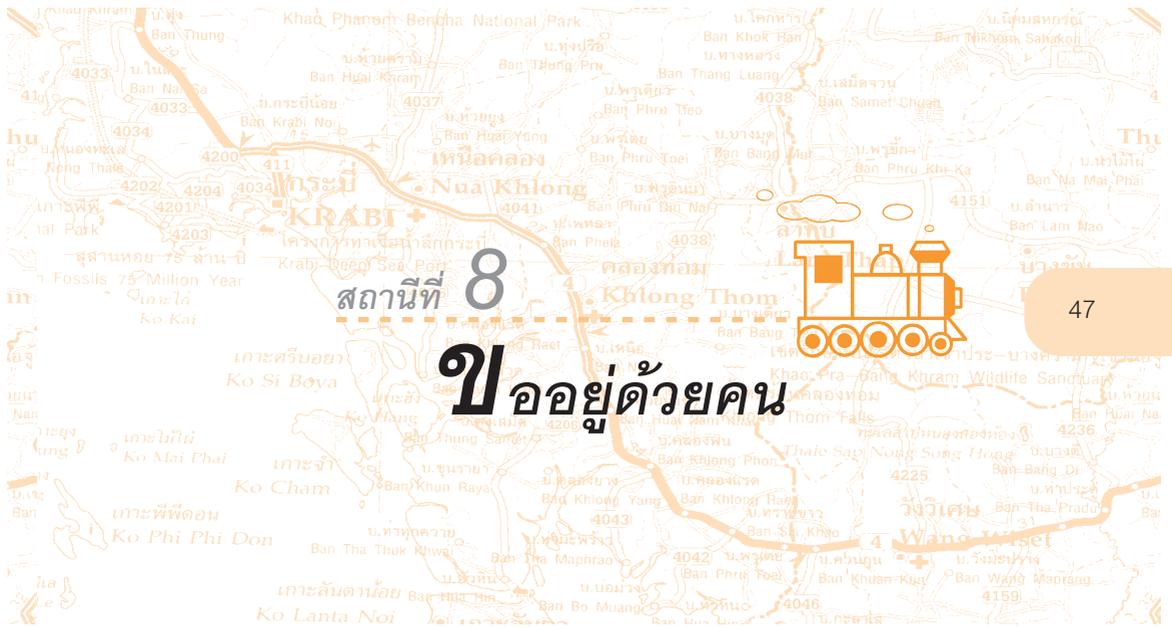
จะดำเนินการสอบราคานั้น จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 ข้อ 27(1) ซึ่งระบียบดังกล่าวได้กำหนดว่า ก่อนวันเปิดซองสอบราคาไม่น้อยกว่า 10 วันให้เจ้าหน้าที่พัสดุส่งประกาศเผยแพร่การสอบราคาและเอกสารสอบราคาไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรง หรือโดยทางไปรษณีย์ถึงทะเบียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ พร้อมกับให้ปิดประกาศเผยแพร่การสอบราคาไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการ อบต.และที่ว่าการอำเภอนั้น ซึ่งวัตถุประสงค์ของระเบียบนั้นคือต้องการให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านายก อบต.ภูเขาเขียวและนายก อบต.ทะเลครามได้ดำเนินการส่งประกาศและเอกสารการสอบราคาไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานที่สอบราคา

จำนวน 6 ราย และ 11 ราย ตามลำดับ แต่ไม่ได้มีหนังสือไปถึงนายชยัน ชันแข็ง
ทั้งๆ ที่นายชยัน ชันแข็ง เป็นผู้ที่มีอาชีพรับจ้างทำงานตามที่สอบราคาและได้มี
หนังสือไปถึงนายก อบต.ทั้งสองเพื่อขอทราบรายละเอียดดังกล่าว แต่ทาง
นายก อบต. ภูเขาเขียวแจ้งว่าไม่มีการสอบราคา และในวันเดียวกันกลับมี
การประกาศสอบราคา ส่วนนายก อบต.ทะเลครามมิได้แจ้งข้อความใด
แก่นายชยัน ชันแข็ง เป็นเหตุให้นายชยัน ชันแข็ง ไม่ทราบข้อมูลการสอบราคา
และไม่มีโอกาสเข้าแข่งขันเสนอราคา การกระทำดังกล่าวของนายก อบต.
ทั้งสองถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์
ของข้อ 27(1) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การ
บริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 และประกาศสอบราคาของนายก อบต.ทั้งสอง
ถือเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญสำหรับการ
การดำเนินการออกประกาศสอบราคาจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
**ศาลปกครองชั้นต้นจึงพิพากษาให้เพิกถอนประกาศสอบราคาจ้างของ
นายก อบต.ทั้งสองแห่ง** ■

46

สถานีที่ 8 ขอยุ่ด้วยคน

ที่นี่...สถานีคีตปกรอง 2

ป

อยู่ด้วยคน

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.25/2547

ปัจจุบันนี้ไม่ว่าจะหันมองไปในพื้นที่ไหนของประเทศไทย ก็มักจะพบเห็นชาวต่างชาติปะปนอยู่กับคนไทยไปเสียทุกที่ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประเทศไทยของเราเป็นประเทศที่เต็มไปด้วยศิลปวัฒนธรรมที่สวยงาม อาหารการกินสมบูรณ์ มีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย รวมทั้งอัยาศัยไมตรี ความมีน้ำใจและรอยยิ้มของคนไทย ซึ่งถือเป็นมนต์เสน่ห์ที่ดึงดูดชาวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยกันมากขึ้น

นายฮัลโหลก็เป็นอีกคนหนึ่งที่หลงเสน่ห์สยามเมืองยิ้มของเรา เข้าให้แล้วหลังจากที่ได้มาเที่ยวในเมืองไทย เมื่อเขาได้ทราบข่าวว่ากระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศเรื่องการพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามา มีถิ่นที่อยู่เพื่อการลงทุนเป็นกรณีพิเศษ และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้มีประกาศเรื่องระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการยื่นคำขอมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเพื่อการลงทุนเป็นกรณีพิเศษ โดยกำหนดว่า บุคคลต่างด้าวที่จะเข้ามา มีถิ่นที่อยู่เพื่อการลงทุนเป็นกรณีพิเศษนั้นจะต้องเป็นผู้ที่นำเงินเข้ามาลงทุน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท โดยมีหลักฐานรับรองจากธนาคาร ในประเทศว่ามีการเงินจากต่างประเทศเข้ามาในนามของบุคคลนั้น และมีหลักฐานการลงทุนซึ่งผ่านการรับรองจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง สิบล้านแลกกับการได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่ตนหลงรัก คุ่มค่ามาก ในความรู้สึกของนายฮัลโหล คิดได้ดังนั้นนายฮัลโหลจึงได้โอนเงิน จำนวนสิบล้านบาทมาเปิดบัญชีฝากประจำเป็นระยะเวลา 3 ปีกับธนาคาร ในประเทศไทยซึ่งเป็นธนาคารของรัฐบาล และเข้าไปยื่นคำขอดังกล่าว ตามประกาศของทางราชการ เมื่อได้ผ่านการพิจารณาอนุญาตของ คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองแล้ว นายฮัลโหลดีใจมากเตรียมเก็บ ข้าวของเพื่อที่จะย้ายเข้ามาอยู่ในประเทศไทย แต่แล้วเหมือนกับวิมาน ที่วาดฝันไว้พังทลายไปต่อหน้าต่อตาเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกคำสั่งไม่เห็นชอบให้นายฮัลโหลเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามคำขอ ที่ได้ยื่นไว้ เนื่องจากพิจารณาว่าหลักเกณฑ์ตามประกาศของสำนักงาน ตรวจคนเข้าเมืองฯ ขัดกับหลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ โดยเห็นว่า นายฮัลโหลมีเพียงเงินฝากประจำกับธนาคารในประเทศ จำนวนสิบล้านบาทเท่านั้น แต่ไม่ได้มีหลักฐานการลงทุนที่ผ่านการรับรอง จากหน่วยงานราชการใดๆ ทั้งสิ้น จึงแสดงว่านายฮัลโหลไม่ได้นำเงินนั้น ไปลงทุนประกอบกิจการใดๆ ทำให้ขัดต่อเจตนารมณ์ของประกาศ กระทรวงมหาดไทย นอกจากนี้ยังได้ตรวจสอบคุณสมบัติของนายฮัลโหล ในทางลับพบข้อมูลว่าเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 อีกด้วย นายฮัลโหลเห็นว่าคำสั่ง

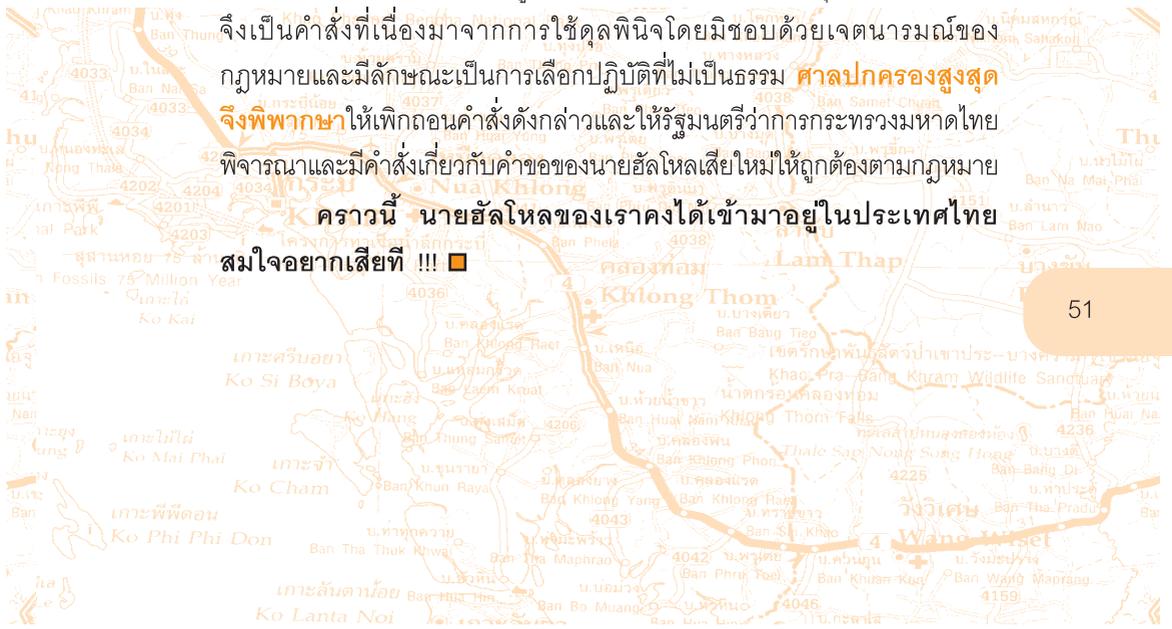
ดังกล่าวไม่เป็นธรรมกับตนเพราะมีชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย โดยใช้การซื้อพันธบัตรรัฐบาลหรือซื้ออาคารชุดเพื่ออยู่อาศัยซึ่งก็มีลักษณะคล้ายๆกับตนแต่ได้รับการพิจารณาให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้ นายฮัลโหลจึงนำเรื่องนี้มาฟ้องต่อศาลปกครอง

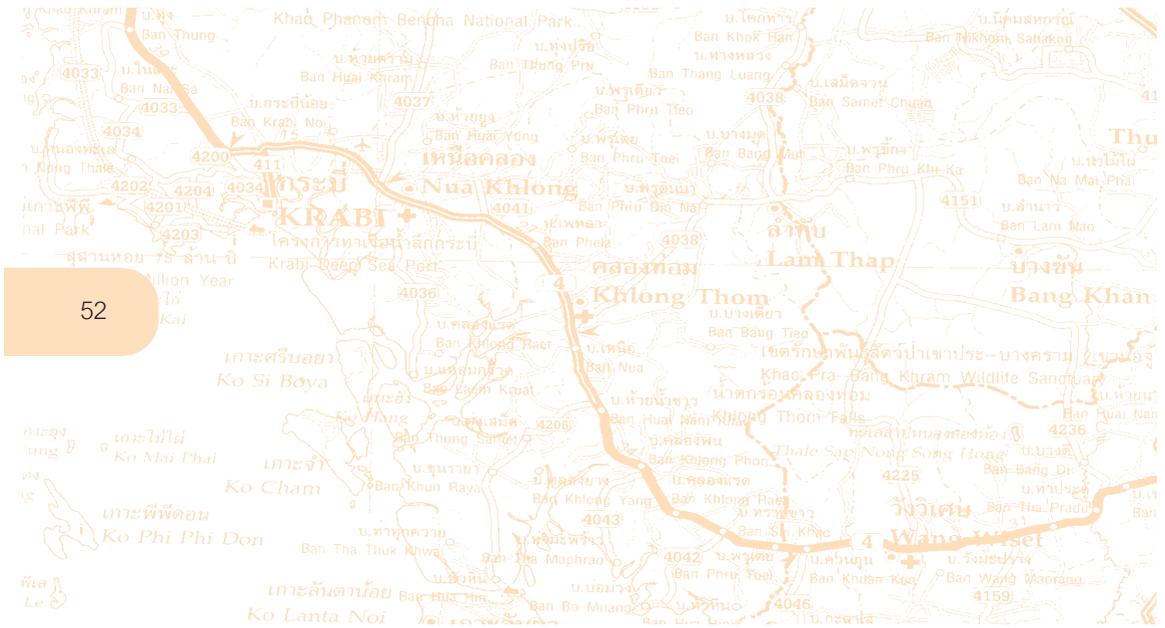
ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามามีถิ่นที่อยู่เพื่อการลงทุน เป็นกรณีพิเศษ มีเจตนารมณ์ต้องการรองรับคนต่างด้าวที่เข้ามาลงทุน เพื่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถทำได้มากขึ้นกว่าปกติ และให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศและของโลกในขณะนั้น การนำเงินเข้ามาลงทุนตามประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้จึงมิได้มีความหมายแต่เพียงการประกอบธุรกิจเพื่อแสวงหาผลกำไรแต่หมายรวมถึงกรณีอื่นๆ ด้วย เช่น การซื้ออาคารชุด ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาการชบเซาของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ หรือการซื้อพันธบัตรรัฐบาลก็มีลักษณะเหมือนกับการฝากเงินกับธนาคาร ดังนั้นการฝากเงินประจำ 3 ปี กับธนาคารภายในประเทศจึงเป็นการทำให้เงินจำนวนนั้นเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากธนาคารผู้รับฝากเงินยอมนำเงินไปใช้ในกิจการตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร และถือได้ว่าการฝากเงินประจำกับธนาคารภายในประเทศเป็นการลงทุนที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศแล้ว อีกทั้งการตีความว่าหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องยอมหมายถึงองค์การของรัฐทุกประเภทที่เกี่ยวข้องและสามารถออกคำรับรองในการนำเงินมาลงทุนได้ ไม่ใช่เฉพาะส่วนราชการเท่านั้น ในกรณีของนายฮัลโหลนี้เมื่อได้ฝากเงินประจำ 3 ปี กับธนาคารภายในประเทศและเป็นธนาคารที่เป็นองค์การของรัฐแล้ว ธนาคารนั้นย่อมที่จะสามารถรับรองการนำเงินเข้าฝากประจำ 3 ปี ของนายฮัลโหลได้ และจากการสืบสวนของสำนักงานตำรวจสันติบาล ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดๆ ที่จะแสดงได้ว่านายฮัลโหลเป็นบุคคลต้องห้ามตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 จึงแสดงได้ว่านายฮัลโหลมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาต อีกทั้งตั้งแต่เริ่มโครงการดึงนักลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย

50

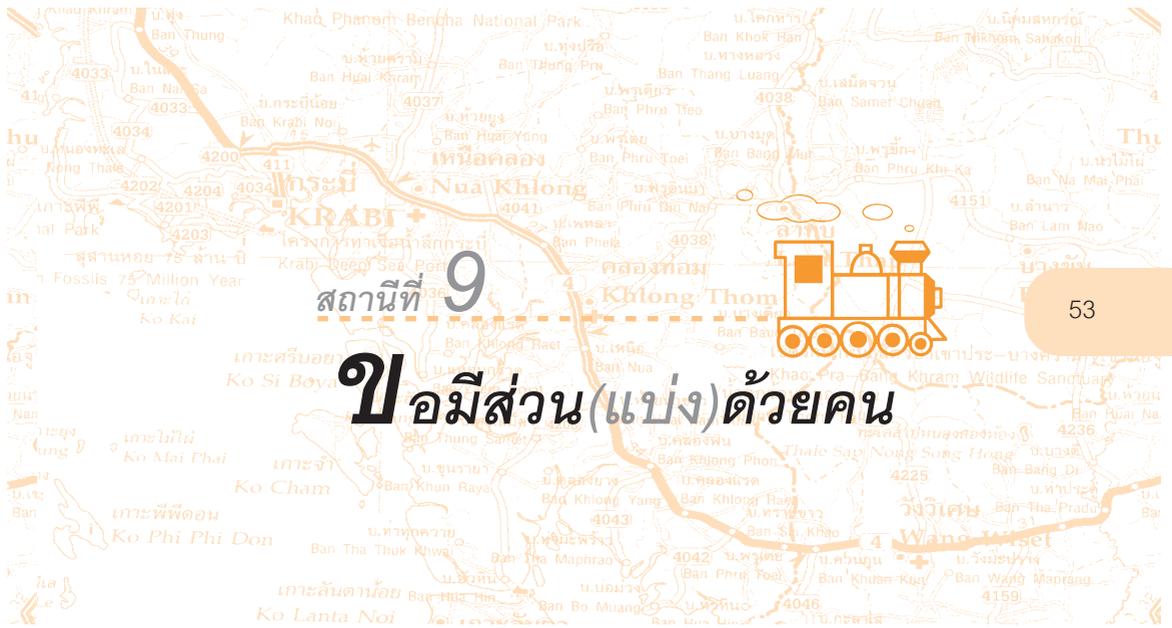
จนถึงปัจจุบันได้มีการเห็นชอบให้คนต่างด้าวที่ขออนุญาตเข้ามามีถิ่นที่อยู่เพื่อการลงทุนเป็นกรณีพิเศษโดยมีหลักฐานการลงทุนด้วยการฝากเงินประจำกับธนาคารภายในประเทศเช่นเดียวกับนายฮัลโหล ไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น 404 คน ประกอบกับหลักเกณฑ์ของประกาศสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ของประกาศกระทรวงมหาดไทย

ดังนั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งไม่เห็นชอบให้นายฮัลโหลเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเพื่อการลงทุนเป็นกรณีพิเศษจึงเป็นคำสั่งที่เนื่องมาจากการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมายและมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม **ศาลปกครองสูงสุด จึงพิพากษา** ให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอของนายฮัลโหลเสียใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย **คราวนี้ นายฮัลโหลของเราคงได้เข้ามาอยู่ในประเทศไทย สมใจอยากเสียที !!!** ■

52

สถานีที่ 9

ปอมีสวน(แบ่ง)ด้วยคน

ที่นี่...สถานีคดีปกครอง 2

ขอมีส่วน(แบ่ง)ด้วยคน

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.69/2547

มีเงินนับเป็นน่อง มีทองนับเป็นพี แต่บางทีคนที่
 เป็นพี่น้องคลานตามกันมาอาจจะกลายเป็นคนไม่รู้จักกัน
 ไปเลยก็ได้ ถ้ามีเรื่องเงินทองและผลประโยชน์เข้ามา
 เกี่ยวข้อง ดังเช่นสถานีคดีปกครองสถานีนี้ที่ขอหยิบยก
 กรณีศึกษาที่น่าสนใจเกี่ยวกับการมีสิทธิได้รับส่วนแบ่ง
 ที่ดินมรดก ที่เกิดปัญหาขึ้น เมื่อหญิงคนหนึ่งเกือบจะ
 เสียสิทธิในทรัพย์มรดกอันพึงได้จากการแบ่งที่ดิน
 มรดกของบิดาโดยชอบด้วยกฎหมาย

เรื่องราวมีอยู่ว่า นางอวกาศ เป็นบุตรของนายจักรวาล ย้ายถิ่นกับนางพิภพ แผ่นดิน และเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับนายดิน นายน้ำ นายลม นายไฟ แต่เมื่อบิดาและมารดาของตนเองเสียชีวิตไป พี่น้องร่วมบิดามารดาทั้งหมดของตนได้สมรู้ร่วมคิดกับผู้ใหญ่บ้าน แจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดว่า นายจักรวาลเจ้าของมรดกมีทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกเพียงสี่คน คือ นายดิน นายน้ำ นายลม นายไฟ โดยทั้งหมดไม่มีชื่อของตนเป็นผู้มีสิทธิรับมรดกด้วย เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตรวจสอบหลักฐานจากทั้ง 4 คน เอาการื่นแล้ว เห็นว่าทั้ง 4 คนเป็นทายาทผู้รับมรดกของนายจักรวาล จึงได้ดำเนินการตามขั้นตอนจดทะเบียนโอนมรดกของนายจักรวาลให้แก่ นายดิน นายน้ำ นายลม และนายไฟ ส่วนนางอวกาศได้รับทราบเรื่องการจดทะเบียนโอนมรดกดังกล่าว จึงได้ยื่นคำขอายัดที่ดินทั้ง 3 แปลง ต่อเจ้าพนักงานที่ดิน พร้อมทั้งขอหลักฐานไปแสดงให้เจ้าหน้าที่ทราบด้วยว่าตนเป็นบุตรคนโตของนายจักรวาลจริง ภายหลังเจ้าพนักงานที่ดินตรวจสอบหลักฐานทั้งหมดแล้ว ก็มีความเห็นว่านางอวกาศเป็นบุตรของนายจักรวาลและมีสิทธิรับมรดกและได้รับส่วนแบ่งจากที่ดินมรดกนั้น เจ้าพนักงานที่ดินจึงได้อายัดที่ดินไว้ แต่เท่านั้นยังไม่ทำให้มรดกในส่วนที่ควรจะได้กลับคืนมา นางอวกาศจึงได้ร้องขอด้วยวาจาให้เจ้าพนักงานที่ดินแก้ไขการจดทะเบียนโอนมรดกที่โอนให้แก่บุคคลเพียงแค่ 4 คน ให้ถูกต้องเสีย แต่เจ้าพนักงานที่ดินไม่ดำเนินการให้กลับแจ้งให้นางอวกาศไปใช้สิทธิทางศาลเพื่อฟ้องแบ่งมรดกเอาเอง

นางอวกาศมองซ้าย มองขวา ไม้รู้จะพึ่งใครได้ จึงนำคดีมาฟ้องศาลปกครอง ขอให้ศาลปกครองเพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินมรดกดังกล่าว

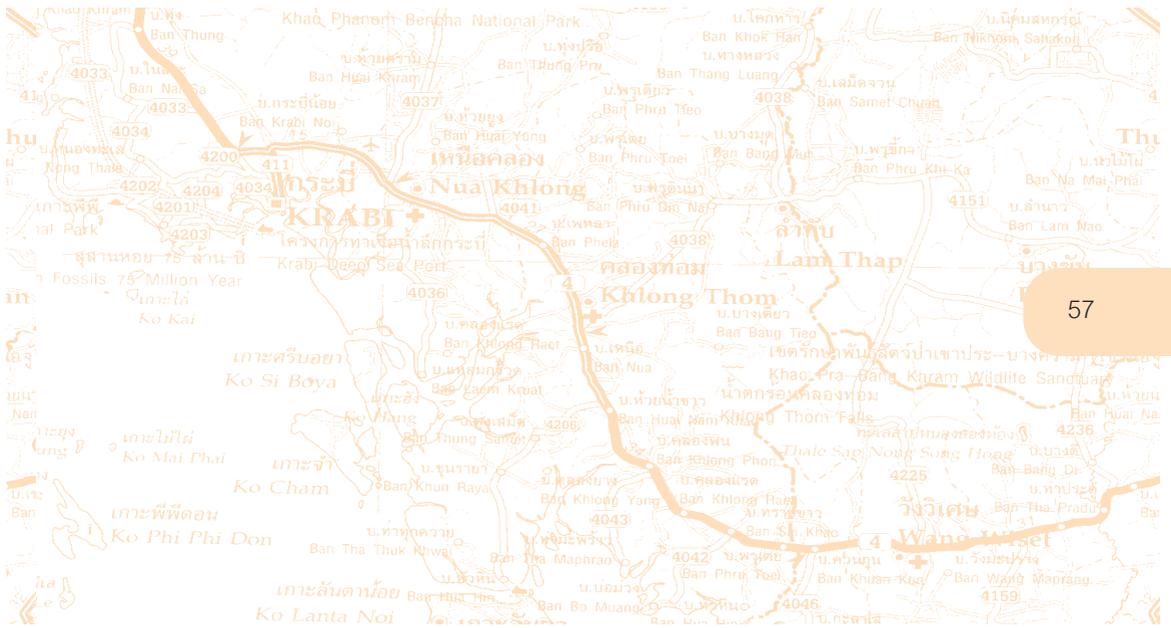
ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า นางอวกาศเป็นบุตรของนายจักรวาลและนางพิภพ และเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดากับนายดิน นายน้ำ นายลม นายไฟ จริง แม้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่านายจักรวาลกับนางพิภพได้สมรสกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แต่ประธาน

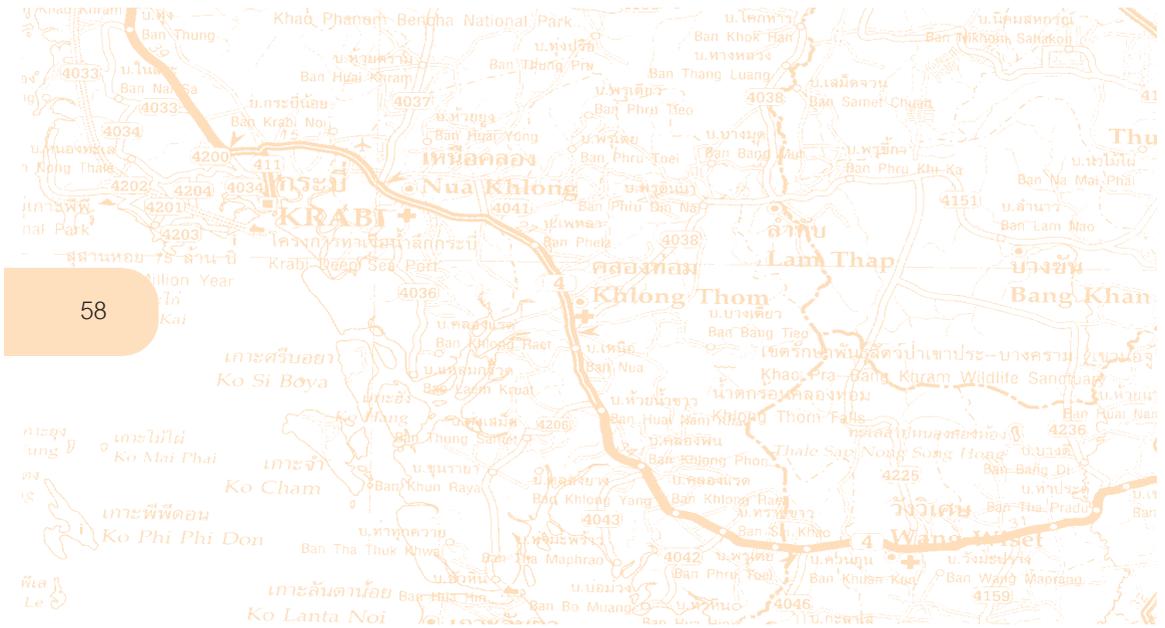

คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ได้มีหนังสือรับรองว่านางอวภาค เป็นบุตรของเจ้ามรดก ประกอบกับนายจักรวาลเป็นผู้แจ้งการเกิดว่าตนเป็น บิดาของนางอวภาคตามสำเนาสูติบัตร ซึ่งออกโดยนายทะเบียน สำนัก ทะเบียนตำบลแห่งหนึ่ง นางอวภาคได้ใช้ชื่อสกุลว่า ย้งยีน และมีที่อยู่ อยู่บ้านเลขที่เดียวกันกับนายจักรวาลตลอดมาจนกระทั่งนายจักรวาล ถึงแก่กรรมไป พุทธิการณดังกล่าวถือได้ว่านายจักรวาลได้รับรอง ว่านางอวภาคเป็นบุตรของตน นางอวภาคจึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับมรดกของ นายจักรวาล การที่นายดิน นายน้ำ นายลม นายไฟ และผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านดังกล่าวได้ให้ถ้อยคำยืนยันรับรองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า นายจักรวาล เจ้ามรดก มีทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกเพียงสี่คนโดยไม่มีชื่อ ของนางอวภาคเป็นผู้ขอรับมรดก จึงเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทายาทผู้มีสิทธิ ได้รับมรดกที่ไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้พนักงานเจ้าหน้าที่เชื่อว่ามิเฉพาะ นายดินกับพวกรวมสี่คน เป็นผู้มีสิทธิได้รับมรดกของนายจักรวาลและ ดำเนินการจดทะเบียนโอนมรดกให้ตามที่นายดินกับพวกรวมสี่คนแสดง หลักฐานการจดทะเบียนโอนมรดกดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และในประเด็นที่เจ้าพนักงานที่ดินซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ ดำเนินการแก้ไขการจดทะเบียนโอนมรดกที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งที่ นางอวภาคได้ร้องขอด้วยวาจาต่อผู้ถูกฟ้องคดีขอให้แก้ไขการจดทะเบียน ดังกล่าวรวม 4 ครั้ง แต่กลับแจ้งให้นางอวภาคไปใช้สิทธิทางศาล เพื่อฟ้อง ขอแบ่งทรัพย์มรดก ทั้งๆ ที่ตามกฎหมายแล้ว เจ้าพนักงานที่ดินมีหน้าที่ต้อง รายงานข้อเท็จจริง พร้อมเหตุผลไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เพื่อดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขการจดทะเบียน ดังกล่าวต่อนั้น ถือเป็นเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันมีลักษณะเป็นการสร้างชั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิด กับประชาชนเกินสมควร ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ศาลปกครองสูงสุด จึงพิพากษาให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกโฉนดที่ดินดังกล่าว

เรื่องราวทั้งหมดนี้จึงจบลงด้วยความสมหวังของนางอวกาศ ที่สมควร
ได้รับมรดกตามสิทธิที่พึงมีภายใต้กฎหมายที่บัญญัติไว้ ■

58

สถานีที่ 10
เหตุเกิดในแคววงสิกาที

6 เหตุเกิดในแวดวงสีจกัก

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.9/2547

“โตขึ้นหนูอยากจะเป็นอะไร” ประโยคคำถาม
ที่มักจะถูกถามอยู่บ่อยๆ ในวัยเด็กและหนึ่งใน
คำตอบยอดนิยมที่ผ้าขาวตัวน้อยๆ มักจะตอบก็คือ
“ตำรวจ” หรือผู้พิทักษ์สันติราษฎร์นั่นเอง

พระเอกก็เป็นหนึ่งในนั้นที่ตอนเด็กฝันอยากจะเป็นตำรวจ อยากรู้เครื่องแบบสีทากี้ และเขาก็ได้ทำตามที่ได้ฝันไว้ได้สำเร็จ ปัจจุบันพระเอก เป็นรองผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรแห่งหนึ่ง เป็นธรรมดาของคน ที่เมื่อความฝันขึ้นแรกบรรลุแล้วด้วยการได้ทำอาชีพที่ตั้งใจ ก็อยากที่จะทำ ตามฝันขั้นต่อไป นั่นก็คือการก้าวหน้าในอาชีพการงานของตน พระเอกก็เช่นกัน ดังนั้นเมื่อมีการเปิดอบรมหลักสูตรผู้กำกับการ จำนวน 3 รุ่น เขาก็ไม่รอช้า รีบไปสมัครเข้ารับการสอบคัดเลือกทันที ก่อนที่จะมีการสอบคัดเลือก 1 วัน มีข่าวลือว่าข้อสอบเข้ารับการอบรมหลักสูตรดังกล่าวรั่วไหลออกมาภายนอก และเมื่อวันประกาศผลสอบมาถึง พระเอกรู้สึกผลการสอบด้วยความตื่นเต้น แต่อนิจจา! พระเอกและเพื่อนของพระเอกที่ทำงานอยู่สถานีตำรวจใกล้ ๆ กัน สอบไม่ผ่าน เมื่อสอบไม่ผ่านเพื่อนของพระเอกก็ย้อนกลับไปถึงข่าวลือที่ว่า มีข้อสอบรั่วไหลก่อนที่จะมีการสอบคัดเลือก เพื่อนของพระเอกจึงได้มี หนังสือร้องทุกข์ไปถึงประธานกรรมการสอบและผู้บังคับบัญชาที่ดูแล สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจและกองบัญชาการตำรวจถึงการทุจริต ที่เกิดขึ้น เมื่อผลการสืบสวนปรากฏข้อเท็จจริงว่าข้อสอบบางส่วนได้มีการเผยแพร่ไปยังผู้เข้าสอบบางคนก่อนมีการสอบ 1 วัน จึงทำให้รู้ข้อสอบ ก่อนเข้าทำการสอบ จึงถือว่ามีทุจริตเกิดขึ้น แต่ปรากฏว่าผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติกลับเพิกเฉยต่อการสอบที่ไม่สุจริต และยังไม่ดำเนินการรับรอง ผลการสอบคัดเลือกโดยได้เรียกให้ผู้ที่สอบผ่านมาเข้ารับการอบรมทั้ง 3 รุ่น เมื่อเป็นเช่นนั้นพระเอกจึงนำเรื่องนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนประกาศผลการสอบคัดเลือกดังกล่าว แต่ยังไม่ทัน ที่จะได้รับทราบผลการพิจารณาพิพากษา พระเอกก็กลับมายังศาลปกครอง อีกครั้งเพื่อขอถอนฟ้อง เนื่องจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ให้ กองบัญชาการตำรวจจัดอบรมหลักสูตรผู้กำกับการขึ้นอีก 3 รุ่น ให้แก่ผู้ ที่สอบไม่ผ่านซึ่งรวมถึงพระเอกด้วย แต่ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าการ ยินยอมของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่ให้พระเอกและผู้ที่ไม่สอบ ไม่ผ่านการคัดเลือกทุกคนได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรผู้กำกับการ

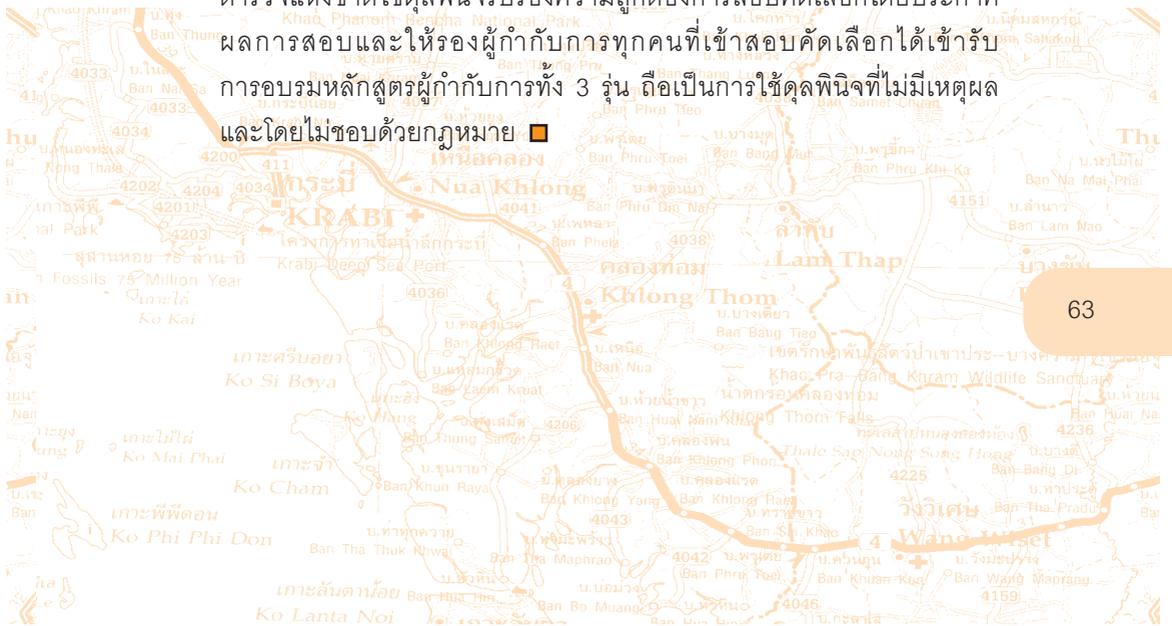
เป็นการสมยอมกันโดยไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่เป็นไปตามหลักการในการคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้กำกับการด้วยวิธีการสอบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้กำหนดไว้ จึงไม่อนุญาตให้ถอนฟ้อง

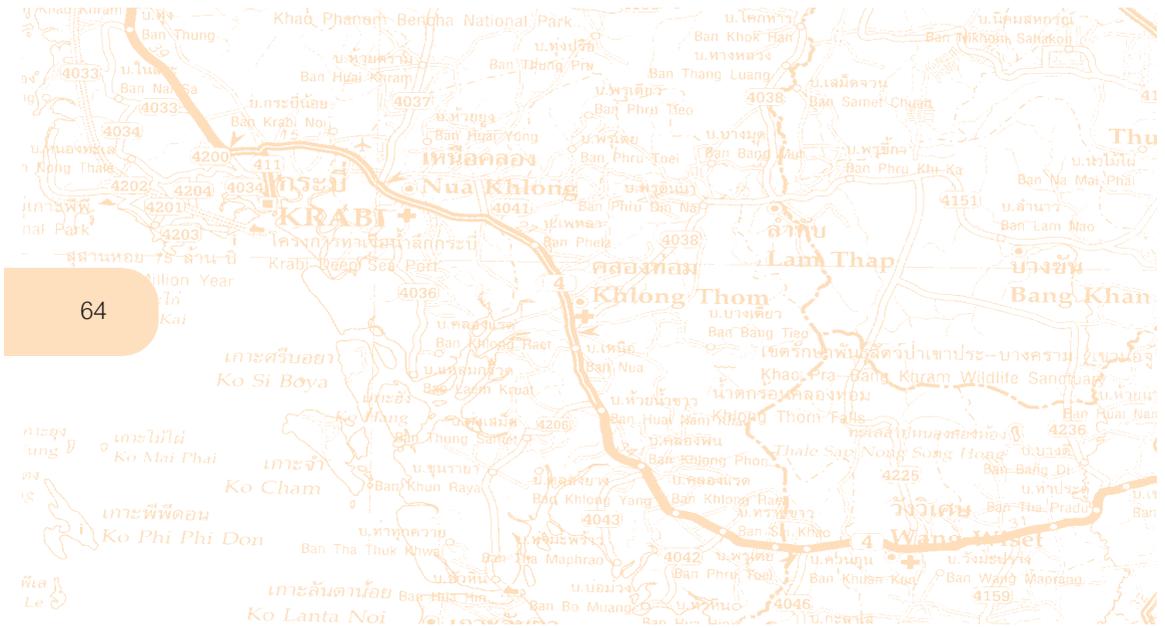
และเมื่อศาลปกครองได้ดำเนินการพิจารณาถึงการสอบที่มีการทุจริตเกิดขึ้น รวมทั้งผลที่เกิดจากการทุจริตดังกล่าวซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในการสอบแข่งขันในหมู่ข้าราชการตำรวจแล้วยังมีผลกระทบทำให้ประชาชนทั่วไปและข้าราชการตำรวจในหน่วยงานเกิดความเข้าใจผิด เสื่อมความเชื่อถือศรัทธาต่อระบบการบริหารจัดการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษาให้เพิกถอนประกาศผลการคัดเลือกการเข้าอบรมหลักสูตรผู้กำกับการทั้ง 3 รุ่น โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ประกาศผลการสอบดังกล่าวแล้วทำการสอบคัดเลือกใหม่

ส่วนในการที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติใช้ดุลพินิจรับรองผลการคัดเลือกดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้าราชการตำรวจเดิมเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทหนึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ.2518 การบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจเป็นไปตามมติคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กฎ ก.พ.ระเบียบข้อบังคับ ก.พ.ทุกประการ ถึงแม้ว่าต่อมาจะได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2521 ขึ้นใช้บังคับ แต่อย่างไรก็ตาม มาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2521 ก็ได้บัญญัติให้นำกฎ ก.พ. มติคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งที่เคยใช้อยู่ในขณะที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่โดยอนุโลมในระหว่างที่ยังมิได้ออกระเบียบเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการตำรวจดังกล่าว ซึ่งการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจเป็นอำนาจของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) เป็นผลให้ ก.ตร.มีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคัดเลือกและการสอบแข่งขัน และเมื่อเกิดกรณีทุจริตขึ้นในการคัดเลือก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

62

จึงต้องมีหน้าที่นำเสนอ ก.ตร.เพื่อพิจารณาโดยอาจจะกำหนดวิธีการดำเนินการในกรณีเกิดการทุจริตในการคัดเลือกขึ้นเอง หรือนำวิธีดำเนินการที่ ก.พ.กำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อวิธีดำเนินการดังกล่าวเป็นอำนาจตามกฎหมายของ ก.ตร. จึงทำให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ดุลพินิจดำเนินการในกรณีทุจริตตามที่เห็นสมควรและการที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติใช้ดุลพินิจรับรองความถูกต้องการสอบคัดเลือกโดยประกาศผลการสอบและให้รองผู้กำกับการทุกคนที่เข้าสอบคัดเลือกได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้กำกับการทั้ง 3 รุ่น ถือเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่มีเหตุผลและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ■

64

สถานีที่ 11
ช่วยด้วย!!! หนูดัด F

ที่นี่...สถานีคดีปกครอง 2

ช่วยด้วย !!! หนูติด F

เทียบเคียงค่าพหุภาษาศาลปกครองกลาง ที่ 325/2547

คนทุกคนเมื่อได้ลงมือทำสิ่งใดแล้วก็ตามมักจะคาดหวังถึงสิ่งที่จะได้รับในทางด้านบวกเสมอ อาทิเช่น ไปสมัครงานก็หวังจะได้งานในตำแหน่งที่ดีๆ ไปสมัครเข้าแข่งขันก็หวังจะได้เป็นผู้ชนะเลิศ ทำข้อสอบก็ต้องการจะสอบได้คะแนนมากๆ หรือแม้แต่ซื้อล็อตเตอรี่ก็หวังจะถูกรางวัลกับเขาเหมือนกัน แต่ในบางครั้งสิ่งที่คาดหวังก็อาจไม่ได้ตามที่ต้องการและกลับตาลปัตรส่งผลเสียอย่างร้ายแรงมาให้กับตัวเอง ดังเช่นเรื่องราวของนางสาวเขียนสวยที่ถูกทางมหาวิทยาลัยออกคำสั่งลงโทษให้เกรด F หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ สอบตกนั่นเอง เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาในการสอบ

เรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อนางสาวเขียนสวยได้เข้าสอบในวิชาเลือกของตน ระหว่างที่กำลังจะมกั้กเข้มนั้ทำข้อสอบอยู่ นั้น นางสาวเขียนสวยอยากจรรู้ว่า ตนเองทำข้อสอบได้มากน้อยเพียงใดจึงได้คัดลอกบางประโยคของข้อสอบและ คำตอบของตนเองซึ่งเป็นภาษาอังกฤษลงในใบแทนบัตรประจำตัวนักศึกษาของตน เพื่อจะนำมาตรวจกับเนื้อหาในหนังสือว่าตนตอบถูกต้องกับในหนังสือหรือไม่ ในจังหวะเดียวกันกรรมการผู้คุมสอบได้เดินมาพบจึงได้สอบถามนางสาวเขียนสวย และเมื่อได้ทราบเหตุผลแล้วกรรมการคุมสอบเห็นว่านางสาวเขียนสวยน่าจะ ทำผิดข้อบ้งค้บของมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้ในเรื่องเกี่ยวกับการสอบ จึงได้ ทำรายงานพฤติกรรมของนางสาวเขียนสวยถึงประธานกรรมการสอบ เพื่อให้ดำเนินการสอบสวนต่อไป หลังจากนั้นคณะกรรมการสอบได้เรียก นางสาวเขียนสวยมาชี้แจงข้อเท็จจริง และไม่แนกก็ได้มีมติว่านางสาวเขียนสวย กระทำผิดข้อบ้งค้บของมหาวิทยาลัยในส่วนที่ว่าด้วยข้อปฏิบัติของนักศึกษา ในการสอบ คณะบดีจึงได้มีคำสั่งของคณะสั่งลงโทษนางสาวเขียนสวย โดยให้ได้รับ F ในรายวิชาดังกล่าวและให้พักการศึกษา 1 ภาคการศึกษา

ภายหลังจากที่นางสาวเขียนสวยได้รับทราบคำสั่งลงโทษดังกล่าวแล้วจึงได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมาคณะบดีได้มี คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ของนางสาวเขียนสวย และหลังจากนั้นจึงได้จัดทำรายงานผลเสนอต่ออธิการบดีและอธิการบดี ได้มีคำสั่งยืนตามผลที่ได้รับรายงานมา นางสาวเขียนสวยจึงนำเรื่องนี้มาฟ้อง ต่อศาลปกครองเนื่องจากเห็นว่าคำสั่งลงโทษดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่คณะบดีได้มีคำสั่งลงโทษนางสาวเขียนสวยโดยวินิจฉัยว่านางสาวเขียนสวยได้กระทำความผิดตามข้อบ้งค้บของมหาวิทยาลัย ซึ่งข้อบ้งค้บค้บดังกล่าวได้กำหนดว่า ผู้เข้าสอบต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อความที่แจ้งไว้ในข้อสอบ เมื่อส่ง สมุดคำตอบและกระดาษคำตอบแล้วจะขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ ดังนั้นข้อบ้งค้บดังกล่าวจึงมุ่งบ้งค้บผู้เข้าสอบให้ปฏิบัติตามคำสั่งที่ระบุไว้

ในข้อสอบ หรือก็คือมุ่งเน้นในเรื่องของ “วิธี” การทำข้อสอบ ส่วนข้อห้ามเกี่ยวกับการนำข้อสอบหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของข้อสอบออกนอกห้องสอบนั้น ไม่ปรากฏว่ามีกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ การที่คนบดได้นำข้อบังคับดังกล่าว มาปรับใช้โดยการระบุคำสั่งไว้ที่ปกหน้าของข้อสอบว่าห้ามนำข้อสอบหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของข้อสอบออกนอกห้องสอบเป็นการปรับบทกฎหมายที่ไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะคำสั่งห้ามนำข้อสอบหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของข้อสอบออกนอกห้องสอบเป็นคำสั่งห้ามที่มุ่งควบคุมพฤติกรรมของผู้เข้าสอบภายหลังจากที่ได้ทำข้อสอบดังกล่าวเสร็จแล้ว มิใช่เป็นคำสั่งหรือข้อห้ามเกี่ยวกับวิธีการทำข้อสอบตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของข้อบังคับดังกล่าว ดังนั้นการที่คนบดวินิจฉัยว่านางสาวเขียนสวย กระทำผิดตามข้อ 9 แห่งข้อบังคับดังกล่าว จึงเป็นการวินิจฉัยที่คลาดเคลื่อนไปจากเจตนารมณ์ของข้อกำหนดและเป็นการขยายความข้อกำหนดให้เป็นผลร้ายแก่นางสาวเขียนสวยอันเป็นการวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

68

และสำหรับการที่นางสาวเขียนสวยได้คัดลอกบางประโยคของข้อสอบและคำตอบของตนเองลงในใบแทนบัตรประจำตัวนักเรียนนั้น เมื่อพิจารณาในข้อความที่นางสาวเขียนสวยคัดลอกออกมาแล้วถ้าไม่ได้นำมาเปรียบเทียบกับเนื้อหาของข้อสอบก็ไม่สามารถที่จะเข้าใจความหมายได้ การคัดลอกคำถามและคำตอบบางส่วนของนางสาวเขียนสวย จึงไม่ถือว่าเป็นการฉีกหรือนำสมุดคำตอบและกระดาษคำตอบที่สมบูรณ์ออกจากห้องสอบ คณะฯ ตามที่ยกขึ้นกล่าวอ้างในการลงโทษตามข้อบังคับ และสรุปได้ว่าการกระทำดังกล่าวต้องการเพียงเพื่อที่จะนำไปตรวจสอบว่าได้เลือกคำตอบถูกต้องหรือไม่เท่านั้น

จากเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นว่าการกระทำของนางสาวเขียนสวย ไม่มีความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาในการสอบแต่อย่างใด ดังนั้นการวินิจฉัยว่านางสาวเขียนสวยมีความผิดดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และจากการลงโทษนางสาวเขียนสวยให้ได้รับเกรด F ในวิชาที่

สอบและให้พักการศึกษา 1 ภาคการศึกษานั้น ในการกำหนดโทษดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจในข้อ 15.1.3 แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยระบบ การศึกษาสำหรับชั้นปริญญาตรีบัณฑิต พ.ศ.2540 ซึ่งได้กำหนด บทลงโทษในกรณีที่เป็นความผิดอย่างอื่นที่ระบุไว้ในข้อปฏิบัติของนักศึกษา ในการสอบว่า ให้ลงโทษตามควรแก่ความผิดนั้น แต่จะต้องไม่เกินกว่า ระดับโทษต่ำสุดของความผิดทุจริต คือให้ลงโทษโดยให้ได้รับ F ในรายวิชาที่กระทำผิดระเบียบการสอบ ส่วนรายวิชาอื่นที่ยังไม่ได้สอบ ก็ให้ดำเนินการสอบตามปกติและให้ได้ผลการสอบตามที่สอบได้จริง และให้พิจารณาพักการศึกษาไม่ต่ำกว่า 1 ภาคการศึกษาหรืออาจให้พ้น สถานภาพการเป็นนักศึกษา และอาจลงโทษตัดคะแนนความประพฤติ ตามระเบียบว่าด้วยวินัยนักศึกษา ถ้ายังไม่พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา ทั้งนี้ตามพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำ แต่ในกรณีของนางสาว เขียนสวย ซึ่งเป็นความผิดอย่างอื่นที่ไม่ใช่การทุจริต การกำหนดโทษว่า จะสมควรจะลงโทษให้เท่ากับระดับต่ำสุดดังกล่าวหรือจะลงโทษให้น้อยกว่า นี้ก็ย่อมทำได้ ทั้งนี้ก็ต้องเป็นเรื่องของการใช้ดุลพินิจให้เกิดความเหมาะสม ในแต่ละกรณี แต่เนื่องจากกรณีนี้ศาลได้วินิจฉัยแล้วว่า การกระทำของ นางสาวเขียนสวยไม่เป็นความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของ นักศึกษาในการสอบ ดังนั้นการที่คณบดีได้มีคำสั่งลงโทษให้ได้รับสัญลักษณ์ F ในวิชาที่สอบและให้พักการศึกษา 1 ภาคการศึกษาจึงเป็นการลงโทษ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองชั้นต้นจึงพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่ง ลงโทษดังกล่าวของนางสาวเขียนสวย ที่ควรวินิจฉัยเหมือนกับยกฎเขาออกจากอก และคงไม่ยกรู้คะแนนนก่อนใครๆ ด้วยวิธีนี้อีกต่อไปแน่นอน ■

เอกสารประชาสัมพันธ์ของสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี 2557

หนังสือที่นี้...สถานีคดีปกครอง เล่ม 1

หนังสือที่นี้...สถานีคดีปกครอง เล่ม 2

หนังสือที่นี้...สถานีคดีปกครอง เล่ม 3

หนังสือขอความรู้ก่อนไปศาลปกครอง

หนังสือการตุณสารระนำรู้เกี่ยวกับศาลปกครอง ชุด สารพันปัญหาคดีปกครอง เล่ม 1

หนังสือการตุณสารระนำรู้เกี่ยวกับศาลปกครอง ชุด สารพันปัญหาคดีปกครอง เล่ม 2

หนังสือคดีปกครอง...รู้ไว้บอกต่อ

แผ่นพับ เรื่อง การเตรียมคำฟ้อง

แผ่นพับ เรื่อง 4 ขั้นตอนสำคัญ ของการดำเนินคดีในศาลปกครอง

แผ่นพับ เรื่อง ระยะเวลาการฟ้องคดีปกครอง

แผ่นพับ เรื่อง วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา

แผ่นพับ เรื่อง รู้จักกับตุลาการผู้แถลงคดีปกครอง

แผ่นพับ เรื่อง ระบบไต่สวน

แผ่นพับ เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษา

วีซีดี เรื่อง การฟ้องคดีปกครอง

ซีดี สารคดีวิทยุ ชุด ความเป็นธรรมคือภารกิจของเรา

ซีดี สารคดีวิทยุ ชุด ครบเครื่องเรื่องคดีปกครอง

ดีวีดี ชุด สารคดี บทเรียนชีวิตจากคดีปกครอง

สนใจเอกสารประชาสัมพันธ์หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. 0 2141 - 1111

หรือ

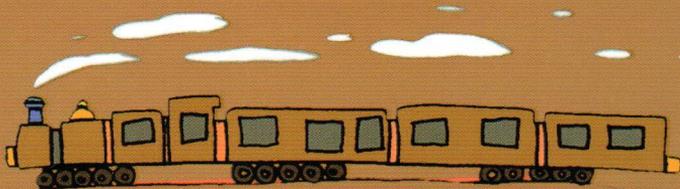

ศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองกลางและสำนักงานศาลปกครอง

เลขที่ 120 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

www.admincourt.go.th

www.youtube.com/user/acmcc2014